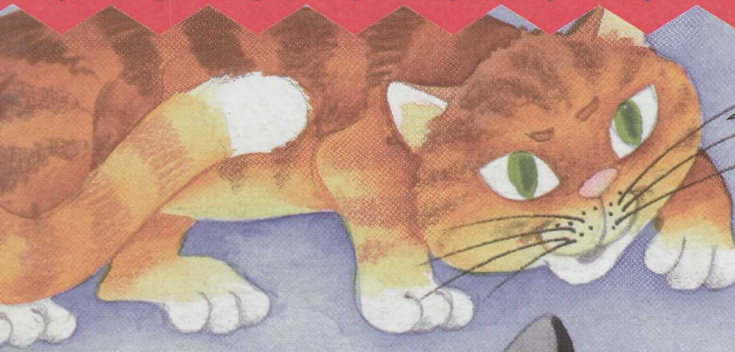


Hind 14 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED



3 1998

ULMEKAS
Paks
laps

Kasside
kirjavahetus
FORD COBRA

Uus
järjejutt

Miks
mõned
muudkui
magavad?



Meie vapper Boiga

Tahaksin rääkida oma kassist, ta nimi on õieti Boiga-Leo, aga kut-
sutakse teda Boigaks. Ta on pruuni-,
musta-, valge- ja beežikirju. Ta silmad
on nagu tõllarattad ja ta on üpris tüse.
Boiga sööb hõbeheiki ja kassidele
mõeldud kuivtoitu.

Kui me elasime viiendal korrusel,
siis kukkus Boiga vähemalt viis korda
rõdult alla. Erilisi vigastusi see talle ei
tekitanud, aga natuke põrutas ikka
küll. Kui me bussiga maale sõitsime,
siis närviõtses ta kõvasti ja muudkui aga
mõugus. Unustasin öelda, et ta on
kahe aastane.

Ükskord oli Boiga haige ja käis
operatsioonil. Talle tehti seal narkoo-
si. Panin ta voodisse ja pugasin ise ta
kõrvale. Natukese aja pärast tundsin,
kuidas voodi jalge all märjaks läks.
Boiga ise ei tundnudki, et tal järsku
pissi tuli. Ta üritas hüpata oma pessa
külmkapi peal, aga hüppas peaga
vastu külmkappi.

Pärastpoole hakkas ta vähehaaval
toibuma. Nüüd on Boiga elus ja terve,
teeb kassitempe ja tervitab Teid koos
minuga.

Liis Lass Tallinna
Vanalinna koolist



**Tiigrihüppeks
valmistuv
Boiga-Leo
vahetab
iga päev
särki
ja lipsu.**



Kiisupoeg

Ühel õhtupoolikul läks kiisupoeg
jalutama. Ta jalutas ja jalutas, lõ-
puks jõudis metsa äärde. Ta läks metsa
ja – oh õnnetust! – eksis ära. Kiisupoeg
kõndis kogu aeg ringi, lootes koduteed
leida

Hakkas saabuma öö. Kiisupojal läks
kõhttühjaks. Tal hakkas külm ja ka nälg
tikkus peale. Varsti lendas sinna öökull,
kes uuris kiisupoega igast küljest ning
ütles talle: "Ma tean, kus sa elad. Tule
minuga kaasa!"

Kiisupoeg sibus öökullile järele, kuni
nägi oma maja. Ta jooksis kohe maja
juurde.

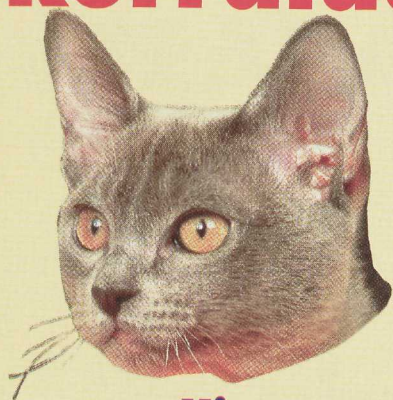
Marju ärkas kõva näugumise peale
üles. Ta lasi kiisupoja sisse, andis talle
süüa ja läks magama tagasi.

Kiisupoeg sõi kõhu täis ja heitis oma
korvi pikali. Ta mõtles veel: "Homme
pean öökulli tänama!" ja jäi siis ma-
gusasti magama.

Liisa Usin
Väike-Õismäe keskkoolist

Miks kassid märtsis koledaid kontserte korraldavad?

Karina Soldatova 5. klass



Mis seal salata: meie armsad ja malbed kassipoisid, kes muidu õrna häälega näguvad, hakkavad märtsis koledat lärmi lööma. Miks? Ja kas ka kasside suured sugulased – tiigrid teevad samuti? Nendele küsimustele vastab meie vana hea sõber Aleksei Turovski.

pealt oma südamedaamidele märku andma, et nad on pulmadeks valmis, ja loomulikult ka oma võistlejaid hirmutama.

Isatiigri oma ala on umbes 400 ruutkilomeetrit, ematiigri oma ala aga on 6 - 7 km² siis, kui tal on väikesed lapsed, ja väga harva on see ala suurem kui 30 - 32 km². Ühe isase territooriumil võivad seega asuda mitme ematiigri elupaigad. (Tiigriema hoolitseb oma laste eest ka siis, kui nad on juba 200 kilo raskused – suguküpseks saavad tiigrid alles 4aastaselt. Ema õpetab neid, muide, ka putukaid, konni, linnukesi ja hiiri sööma – igaks juhuks, kuigi ta suudab isegi pühvli selgroo katki hammustada.)

Isakassidel aga sellist territooriumi ei ole, seepärast peab ta suure kisaga oma pretensioonidest teistele teatama. Kui teised, nõrgemad kassid, taanduvad, siis tüli ei teki, aga kui ka vastased on niisama tugevad, siis kräunuvad nad kaua üksteisele oma laule – vahel laulavad nad kolme-neljakesi vastamisi. Laul

on "teksti" poolest sama mis see, mida emakass vaikselt nurrudes laulab oma pisipoegadele: "Oh sa mu pisikene, vaata, et sa mu juurest kaugele ei lähe" – aga täiskasvanud kõutsile on selline nunnutamine vastase suust loomulikult solvav.

Emakassile see laulmine muidugi meeldib ja mõnikord otsustabki ta lauluhääle järgi, kellega tegemist teha.

Märtsis peetakse kontserte seepärast, et kassilapsed sünnivad 9 nädala möödudes, vastu suve, kui neid on hõlbus peita ja toita. Siis on kohal kõik linnud, ja mõned kiisud oskavad ka kala püüda. Vahel on kodukassidel ka lisa-pulmaaeg, aga looduses elavad kaslased ei saa poegade toitmisega näiteks novembris hakkama... Nii et kassipidajatel ei jää muud üle, kui tuleb õppida oma lemmikute hirmsaid mõirgeid taluma..."

"Kassid on teatavasti väikesed kiskjad. Kiskjate edukus sõltub paljuski sellest, kui vaikselt nad oskavad oma saagile ligi hiilida – keegi pole veel näinud kiisut, kes tahaks hiiri suure kisaga hirmutada. Märtsis aga toimuvad tavaliselt kodukasside pulmad ja siis peavad nad kõige-



EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

Toimetus tänab abi eest Kultuurkapitali ja Kultuuriministeeriumi.

Ajakirja Hea Laps ilmub kord kuus, tellimisindeks on 00552
Väljaandja Mittetulundusühing "Hea Laps"

Harju 1, Tallinn, EE 0001
Tel. 6314428

Toimetaja LEELO TUNGAL
Levijuht BRITTA KORŽETS
Kujundajad ANNELIIS AUNAPUU ja VIVIKA KALT
Esikaanel: Ülle Meistri joonistus

**Vabandustepagas
on Triibu-Liine!**

nüüd nii suur, et võiks
kasvõi aasta ringi hilineda!
**Teeme siis mõned
vabandajate
ümbrikud lahti.**



TERE! PALUN VABANDUST HILINEMISE PÄRAST!

Riinu Urban Haljalast:

- ... Hilinesin, sest juuksed jäid keerates tangide külge kinni, pidin juuksuri poole pöörduma.
- ... Puudusin, kuna väikevend läks lasteaeda minu koolikotiga;
- ... Kooli tulles tuli mulle vastu korstnapühkija. Puudutasin ta nööpi ja pidin koju tagasi minema.
- ... Mul ei ole käterätikut, ema hakkab täna pesu pesema.

Tiina Sinisoo Rakverest:

- ... Ma ei saanud kooli tulla, sest uks oli lukus. Võti oli laua peal. Koer mängis sellega ja see kukkus aknast välja. Pidin ootama, kuni ema, isa ja õde koju tagasi tulid.
- ... Sõber soovitas unetuse ajal unerohu proovida. Ma võtsin seda liiga palju, arvasin, et jään paariks tunniks magama, aga magasin 2 päeva ega saanud kooli tulla.
- ... Pidasin banaanidieeti. Ema pidi mulle hommikul jätma 3 banaani, aga jättis kogemata hoopis liha ja leivapudingit. Mul ei olnud ilma banaanideta jõudu, olin väsinud ega saanud kooli tulla.

Anna Savkina Tallinnast:

- ... Hakkasin umbes kell 8 Head Last lugema, unustasin kella vaadata – ja nii jäigi kooli minemata.

Mari-Liis Neubauer Haapsalust:

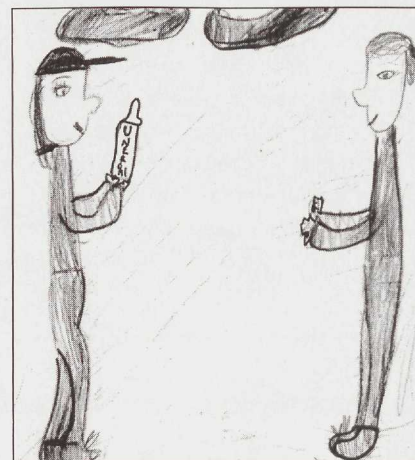
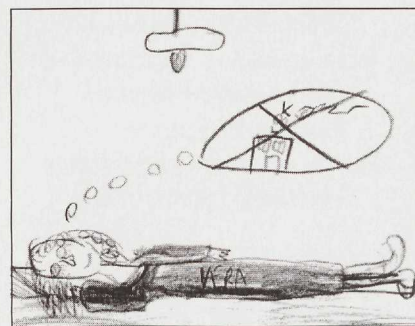
- ... Kui olin poolel teel kooli, märkasid, et mu koolikott oli koju jäänud.
- ... Ma võtsin õhtul kõhatablette, aga siis selgus, et ema oli sinna pannud unerohutabelle ja ma magasin sisse.
- ... Naersin hommikuse nalja saatel ennast kõverasse ega saanud ennast enam sirgeks. Meil polnud kedagi kodus ja ma ei ulatanud ukseingini, et kooli tulla.

Karin Kukk Tallinnast:

- ... Naabrite koer haukus terve öö, ei lasknud magada – seepärast magasin sisse.
- ... Äratuskell ei helisenud, kardinat tagant ei paistnud valgust ja ma arvasin, et on öö.
- ... Trollil tulid sarved maha. (Seda ütleb mõni juba kolmandat päeva järjest.)

Laura Künnap Sangastest:

- ... Mul kukkus öösel äratuskellast patarei välja.
- ... Ema oli mu kodutöö prügikasti visanud, ma tahtsin seda sealt välja võtta, aga mu pea jäi prügikasti kinni ja nii ei sobinud ju kooli tulla!



Pildid joonistas Tiina Sinisoo

PI-PI-PIRAADID!

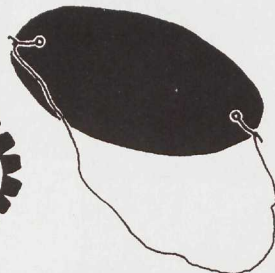
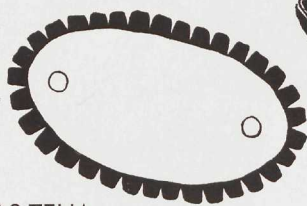
Kes võis arvata, et piraadid
meie lugejate seas
nii populaarsiks saaksid? Kõigi ees,
Triibu-Liine vabandab kelle piraadipildid
kelle jõudsid toimetusse
ja -kirjad jõudsid juba
alles siis, kui auhinnad
olid juba jagatud!



Need piraadid
joonistas
Marek Tammets



Selle piraadi joonistas
Helerin Väronen Pölvast



Juuresoleval pildil pole aga sugugi mitte piraadi pesemata valehambad, nagu esime-

sel pilgul ehk näib, vaid näidis, KUIDAS TEHA PIRAADI SILMAKLAPPI! Nagu teada, püüdsid mereröövliid endast jätta võimalikult hirmuäratavat muljet ning kandsid silmaklappe vahel ka siis, kui neid tegelikult tarviski polnud. Ohvrid pidid juba kaugelt taipama, et tegemist on jube julge meremõrtsukaga, kelle jaoks on silma, hamba või isegi pea kaotamine naljamäng!

Kui aga tahad karnevalil piraati mängida, siis vajad silmaklapi valmistamiseks

- ☺ veidi õhukest pappi;
- ☺ natuke rohkem musta riidet;
- ☺ kummipaela, niiti, nõela ja kääre.

aseta papist klapp ja sama kujuga, kuid igast servast umbes 1 - 1,5 cm laiema latakas. Täksi sellesse kääridega vahed, kata riidetükiga papitükk ja õmble pahemalt poolt ümber papitüki kinni. Võib ka liimida, kuid – ettevaatust! – mõned liimid tekitavad allergiat! Kui tahad, et silmaklapp oleks ka pahemalt poolt "puhas", siis kata seegi pool riidetükiga. Kinnita peenike kummipael augukohtadesse. Pähe võid panna nii kübara kui ka kireva rätiku, mis tuleks kukla taga sõlme siduda. Piraat missugune – värisege, kulvedajad!

Lugu piraadist

Kord elas üks piraat – karm habetunud taat.

Tal oli röövipaat ja rummi mõni vaat.

Ta muudkui röövis laevu, ei kartnud röövivaevu.

Kas öösiti või vara ta muudkui röövis vara.

Piraajad ja ka haid piraadilt valu said.

Kuid saa nüüd sellest sotti – mees pelgas väikest rottit!

Katrin Laidla Tartust



Mari Saar
Tallinna
Magdaleena
lasteaed-alkkoolist



Sõda mereröõvlitega

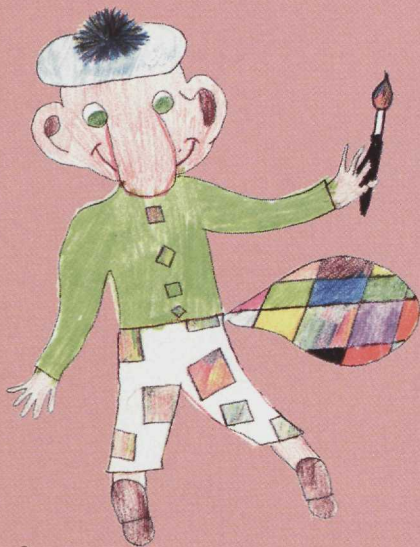
Kord ammu oli Costa Rica kaubalaev teel üle Vaikse ookeani. Laev oli sõitnud juba paar päeva ja ees oli veel pikk reis. Oli varajane hommik, ümberringi oli udu. Laev oli hästi relvastatud, lastiks oli kuld ja muud vääriskivid.

Udu hakkas hajuma. Mastipoiss ronis oma valvepostile. Kell lõi 9, kui mastipoiss hüüdis kaptenile, et näeb laeva. Kapten haaras pikksilma. Ta nägi, et laeval oli musta luukerega lipp. Laev lähenes suure kiirusega. Mereröõvlid olid valmis võitlusks, sest aimasid head saaki.

Mereröõvlite pealicku hüüti Prügi-habemeks. Tal oli suur hall habe ja see oli pidevalt mingit sodi täis. Ta kandis alati rohelist kaabut, suus oli tal ainult üks hammas.

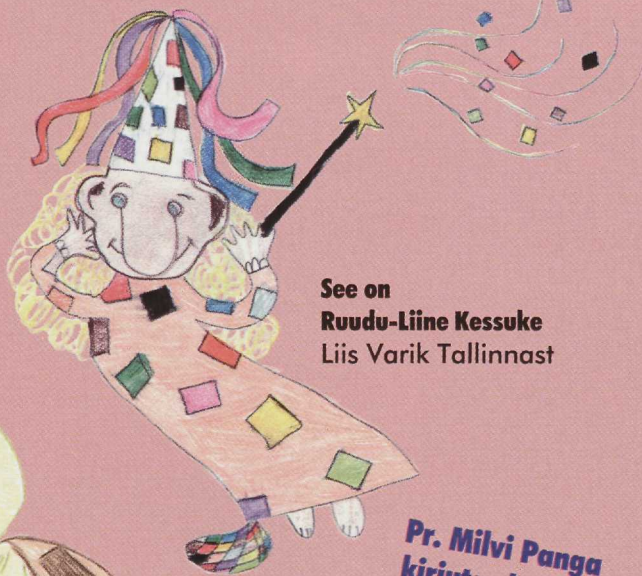
Seegi kord läks ägedaks võitluseks. Aga vastane oli tugevam. Ei saanud piraadid kulda ega kalliskive. Said hoopis kolki! Läinud nad siis olidki!

Mikk Irdoja
Tallinna Magdaleena
lasteaed-alkkoolist



See on
Ruudu-Udu Sassuke
Liis Varik Tallinnast

Ruudu-Liine
RiinuUrban
Lääne-Virumaalt



See on
Ruudu-Liine Kessuke
Liis Varik Tallinnast



Pr. Milvi Panga
kirjutas koguni
Nessuke seale laulu!
Seda ta nüüd lugejate
kirju sirvides ümised!

Sõpru terve kamp!



Triibu-Liine Nessuke
tänap südamest kõiki neid,
kes talle uusi sõpru soovitasid!

Liis Lassi ettepanek
Ruudu-Liinega tutvavaks
saada võeti lugejate poolt
lahkesti vastu.

Ka Triibu-Liine ise
näeb toimetusse saadetud
joonistustel
päris kena välja.

Triibu-Liine laul

Mina olen Triibu-Liine –
pehme siiditriibuline,
noorepoolne, lustiline,
oiviline käpeline,
(hoidku, mitte kõrvaline!)
tegelane laste seas,
tuumakad mul mõtted peas!

Milvi Panga

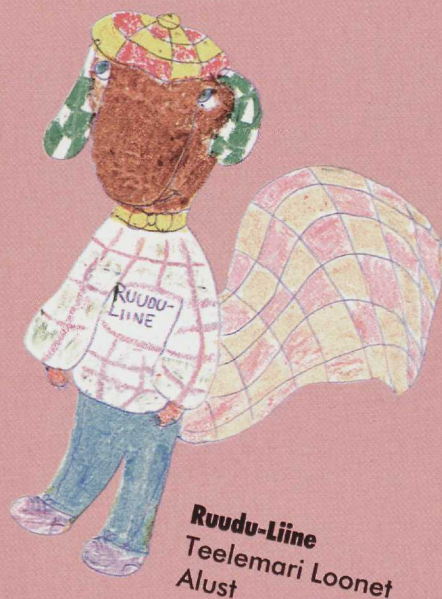
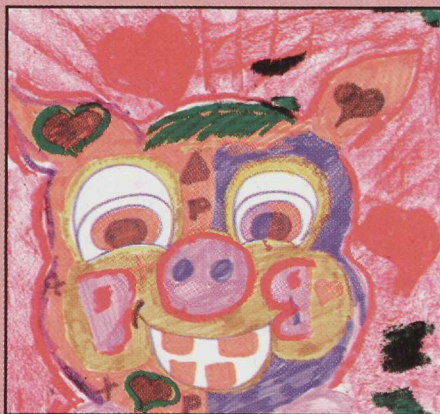


Ruudu-Liine
Joosep Kuusik Tartumaalt



Krööt ja Sander Olo
Pärnumaalt

Pörsas
Kristel Tõnisson
Kadrioru Keskkoolist



Ruudu-Liine
Teelemari Loonet
Alust

Oi, kui õudne!

Ussid

Juhan läks kioski juurde ja ostis ussi-komme. Talle maitsesid need väga. Koolis hakkas tal kõht valutama. Kõju minnes valutas ta veel kõvemini.

Kodus kutsus ema arsti. Arst ütles, et poiss sureb. Ja nii juhtuski, sest arst muutus nõiaks ja sõi poisi ära ja ema karjus, mis jaksas.

Anita Karma Tallinnast

Hundikütt

Kord läinud Riimaaal Kuriste mõisas sellisama mõisa aidamees rehte hunte passi ma. Kesköö ajal näinud ta hunti tulevat. Hunt tulnud sööda juurde ja hakanud sööma.

Kui aidamees ennast juba hundi laskmiseks valmis seadnud, näinud ta soe asemel sööda juures ilmatu pikka vanameest, kes äkisti nagu maa seest välja kasvanud. Nägu olnud temal üsna karvane ja silmad põlenud kui tulesöed.

Aidamees pidanud teda esiteks püssiga laskma, lõõnud aga viimaks kartma ja pole lasknud.

Kole mees, kes muu ei olnud kui Vanapagan, sammunud aidamehe eest aknast mööda ja läinud, nii et uks klõmmunud, rehetoa otsas olevasse kambrisse. Mees pannud küünla põlema ja läinud otsinud kõik selle kambri läbi, pole aga midagi leidnud.

Andres Ainson Tallinnast

Õuduste planeet

Lendasin parajasti oma kosmosekondoritega õudses Mustuse galaktikas. Siis sai mul sellest Galaktikast isu täis sai ja ma hakkasin sealt juba väljuma, kui nägin üht pimedat sopp, kus ma polnud veel käinud. Otsustasin seal ära käia.

Kui ma sinna läksin, ootas mind aga eest Mustuse galaktika õudselt pärani lõugadega, kõige mustem must auk. Mu kosmosekondorid panid hirmsa kiirusega minema, mind aga neelati klõnksti alla. Kui ma lõpuks läbi õudselt pika söögitoru ta kõhtu jõudsin, nägin ma, et terve ta kõht oli planeete täis. Üks kõige mustem planeet musta augu kõige mustemas kohusopis aga tõmbas mind oma külgetõmbejõuga enda poole.

Kui ma lõpuks suurest plartsatusest vastu Õuduste planeeti meelemärgusele tulin, olid mu ümber ringis selle planeedi elanikud. Need olid rogisevate luude ja punaste hõõguvate silmadega luukered. Nad võtsid mu kinni oma ragisevate kätega ja lõikasid mu tükkideks oma kümnesentimeetriste küüntega.

Seejärel viskasid nad minu, õigemini selle, mis minust järele oli jäänud, keevaveejärve. Seal söödi mind lõplikult dinosaurusete rogisevate ja ragisevate luukerede poolt ära.

Korraga kõik see pilt haitus ja ma leidsin end täiesti ühes tükis oma voodist.

10-aastane
Joosep Kuusik
Võõpsest

Kirjalaps

Salmik, salmik, vaata ette!

Kadri ja Piret
Reinumägi Saaremaalt
saatsid meile sellised salmid:

☒
Mälestuseks olgu see,
et ühes koolis õpime!

☒
Ole ilus igal ajal,
kõnni ainult puhtal rajal,
Laula rõõmsalt nagu lind,
mäleta Sa ikka mind!

☒
Kustub kiri, koltub paber,
mälestus – see ikka jääb!

☒
Õnne pole osta, võtta ega anda –
õnne peab igaüks südames
kandma!

☒
Sõpra otsi nagu raamatut –
mitte kaante, vaid sisu järgi!

☒
Elu on kannel,
mida mängivad saatuse käed.

☒
See ei loe, et pilt on kole –
mälestuseks ikka tore!



Marit Ilves Elvast kirjutab:

☒
Ole sõber mulle,
olen siis ka Sulle!

☒
Parim sõber Lea,
ta on väga hea,
ja siis tuleb Priidu,
tema järell Tiidu.

☒
Ilus oled, kallikene,
ümmargune pallikene!

☒
Sõber hea,
ma ei tea,
kas kingin Sulle valge roosi
või kollase ploomimoosi?

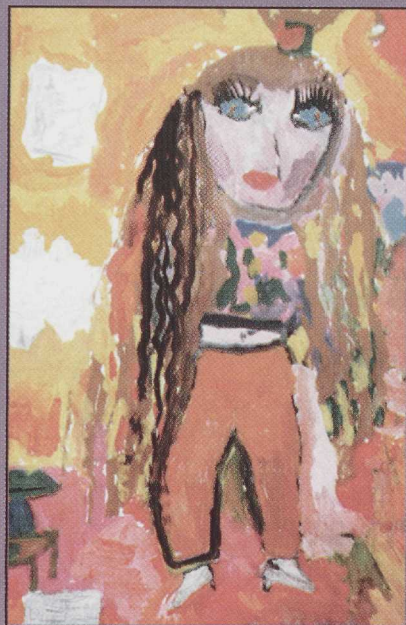
Anita Karma Tallinnast
leidis niisugused värsid:

☒
Ela, lapsur, alati,
ära sure iialgi!

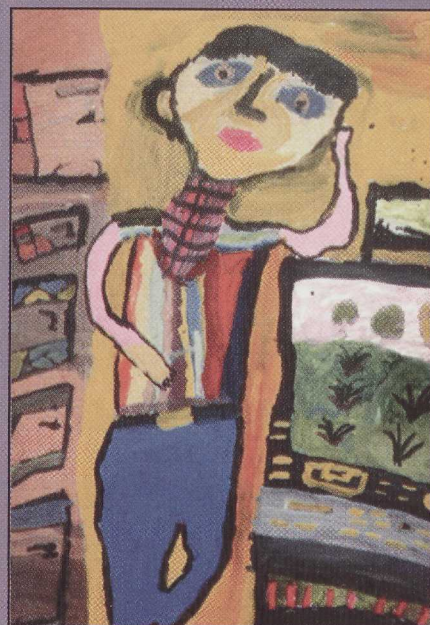
☒
Lilleke väike,
Sa külmusid ära!
Lilleke, oota,
ära sure veel ära!
Ma panen Su seniks aknale,
kuni saabub uus tore kevadel!



Mina ja minu sõbrad
Sergei Astapov



Ma armastan tantsida
Jana Drobot

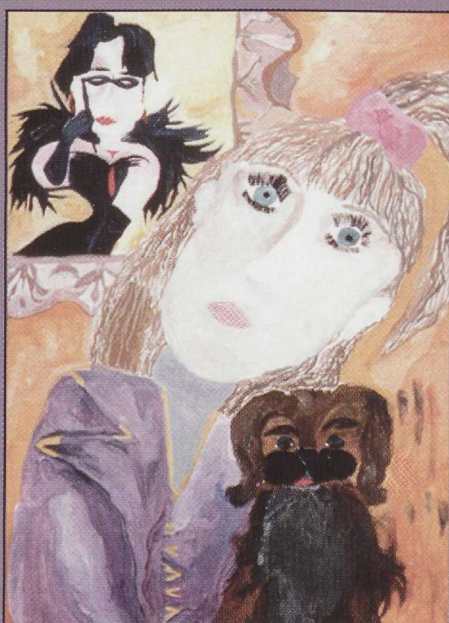


Mina kodus
Saša Kirilenko

Kui imeline on see tsirkus
Katja Vassiljeva



Elevandid jalutavad
Katja Martõnenko



Mina ja minu koer
Nataša Branovets

Fantastiline lind
Anželika Meženina

Kass Hugo on välimuselt üsna tavaline triibuline eesti kõuts. Talvel elab Hugo koos oma pererahvaga Tartus, suvel Põlvamaal. Teistest kassidest erineb Hugo vaid selle poolest, et peale hiirte ja kassipreilide huvitab teda ka välispoliitika, eriti kasside osa selles.

Hugo tunneb mitmeid maailma kuulsaid kasse, sealhulgas ka Ameerika presidendi Bill Clintoni kassi Socks. Kui Clinton teist korda presidendiks sai, otsustas Hugo Socksile tervituskaardi saata.

"Hei, Socks!" kirjutab Hugo. "Tervitan Sind Su peremehe tagasivalimise puhul Valgesse Majja!"

Peagi saabus Washingtonist vastus. "Aitäh kirja eest!" tänas Socks. "Mul on au olla Sinu "Esimene Kass"."

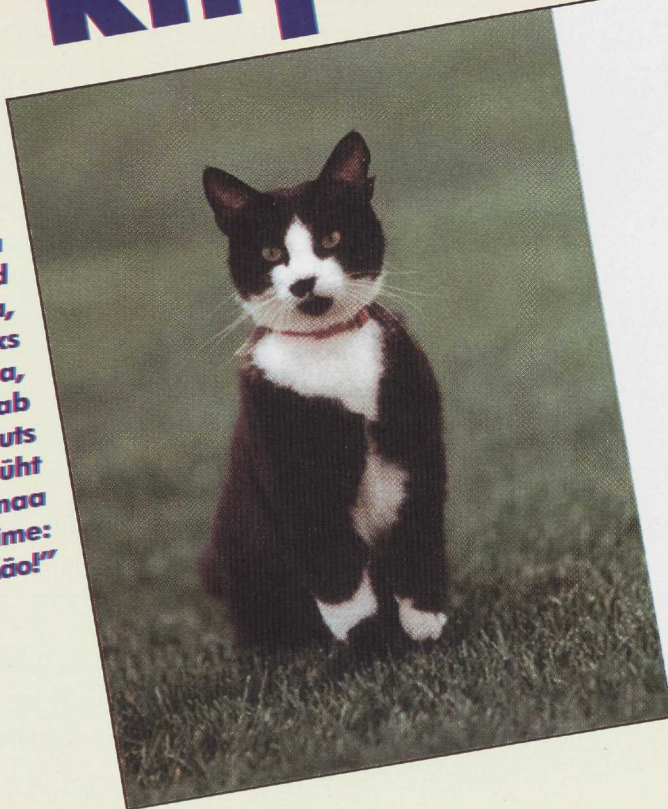
Kirja alla oli Socks vajutanud oma klapajälje ja lisanud foto iseendast paraadülikonnas.

Tiia Toomet,
Hugo sõbratar

*Hugo Põlvamaal
unesõppimise meetodil
inglise keelt omandamas.*

Eesti ja ameerika kassi kirjavahetus?

Hiirevalves Socks
värskelt pestud
paraadülikonnas
Valge Maja ees.
Kui tema
sugupuud
korralikult uurida,
siis saaks
ehk teada,
miks kordab
kuulus kõuts
tihti üht
Järvamaa
kohanime:
"Mäo!"

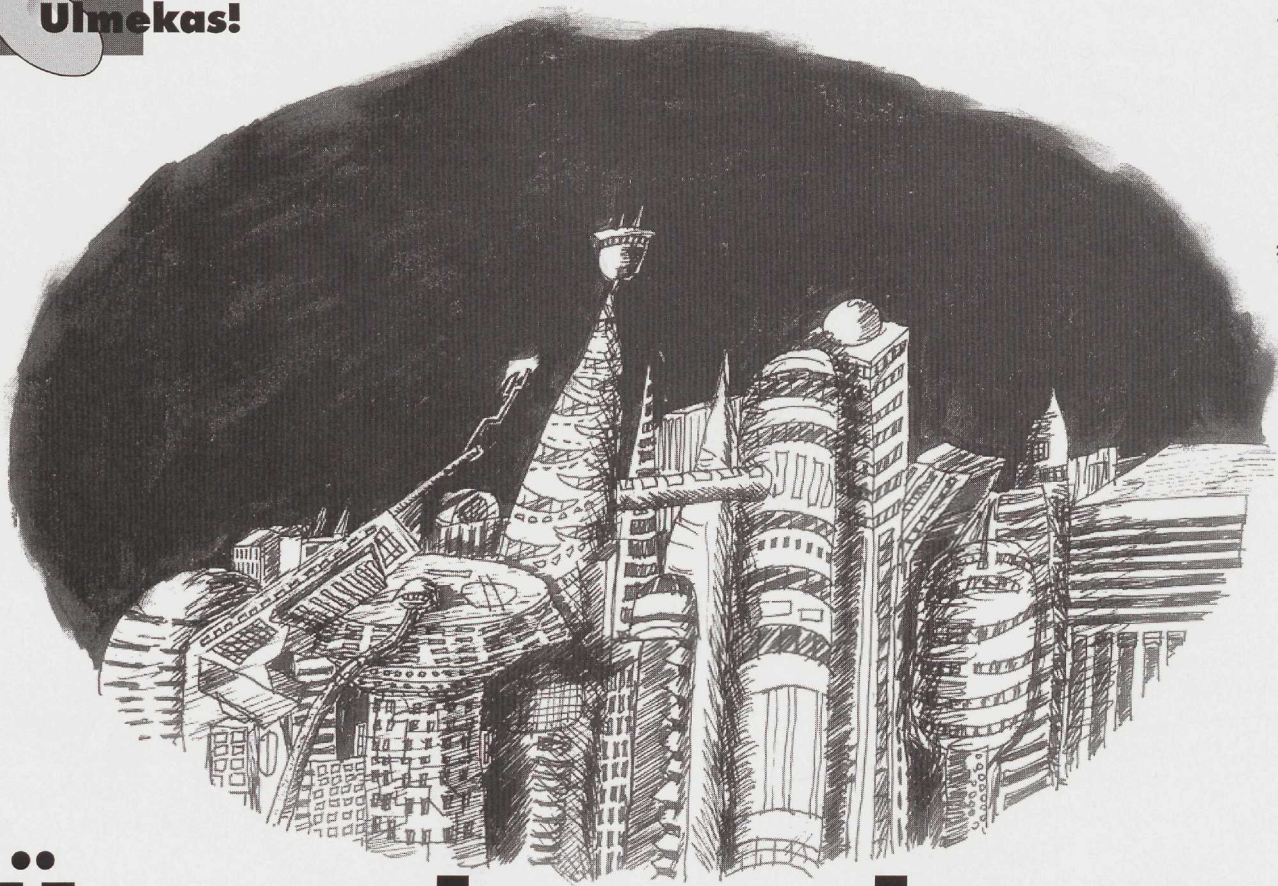


THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

Thank you for writing
to me. I am honored to
be your "First Cat."



Socks



Üürige kangelane – 50 dollarit tund!

Tiit Tarlap

"Selleks on seal õhk liiga defitsiitne." kuulis Gar selja taga Loni vaikset pominat ja surus vaevaga alla vihasööstu. Loni närvisüsteem oli ilmselgelt kõlbmatuskvoodini deformeerumas, siin polnud midagi parata. Kuid ta pidi vähemalt teadma, et ennast sõnamulina-ga rahustades rikkus ta ühtlasi teiste tasakaalu.

"Võib-olla suudate teie nad välja tuua," jätkas juhataja paaniliselt. "Siis tehke seda ometi! Mida te ootate?!"

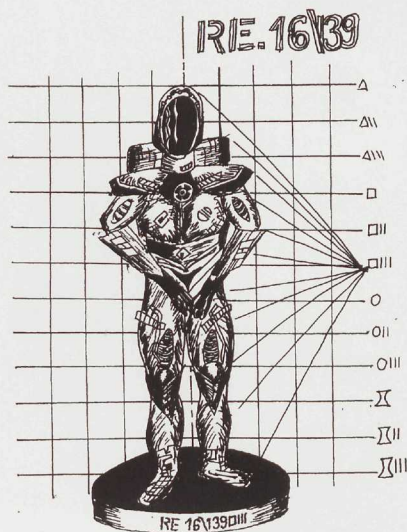
"Kas teenindusglisser on sõidukorras?" küsis Nil rahulikult.

Juhataja peatas oma vadina ja noogutas, kuid mitte eriti veendunult.

Kuni Nil juhatajalt ja dispetšerkontrolörilt hädatarvilikku informatsiooni välja pinnis, võttis Gar käsile

noorukese politseileitnandi.

"Tõkestage juurdepääs pealeistumispaltvormile! Ainult hüsteeria siin veel puudubki! Kas kiirabi on välja kutsutud?"



"Kohe pärast teid," teadustas leitnant rahuloluga, et suudab anda ühegi positiivse vastuse. "Nad peaksid iga hetk siia jõudma."

"Tulge ise või andke meile kaks meest kaasa! Te teate, eeskiri näeb ette, et niisuguses olukorras peavad avariivahtkondlaste tegevusel olema autentsed tunnistajad."

"Seersant Simmon!" käsutas leitnant näole ranget ilmet manades. "Võtke Jacobson kaasa ja minge koos nendega!"

"Lähme!" viipas vajalikud inforaasud lõpuks välja pumbanud Nil oma meeskonnale. "Rex ja Gar, ranitsad number kolm, ülejäänud number üks!"

Jooksujalu kiirustas avariivahtkond oma kulguri juurde, kannul pingest teravdunud näojoontega politseiser-

sant ja veel üks kriitkavatu politseiametnik. Neid saatis leitnandi pilk, mis väljendas ilmselget kergendust, et tal endal ei tulnud maa-aluse miini otsa ronida.

Teenindusglisser oli õnneks tööpoolesttöökorras. Kaheksakesi mahutusid nad koos oma varustusega selle kerre vaevu ära. Lon manipuleeris juhtkangidega ja manööverdas glisseri ettevaatlikult õigele rajale. Tõusva kiirusega möödusid nad rahvast tühjenevast perroonist, sooritasid sujuva pöörde ja vupsasid 163. marsruudi tunnelisse nagu kuul püssirauda, sulgedes tihkelt kogu tunneli läbimöödu. Nüüd vajutas Lon kiiruse põhja ning läbi glisseri plastklaasist seinaga nägid nad oma vajuvat sööstu piki maakoode pikitud siugjat õhumakaroni.

Õodatult, aga sellegi poolest äkki ilmus pärast teist kurvi eredate esitulede valguses nähtavale hall munajas koonus, mis sulges läbipääsu. See oli kinnikiilutud reisiglisseri tagaosa.

Järsk pidurdus oleks neid peaaegu istemetelt välja visanud, ja hetkeks näis, et glisser ei suuda õigeaegselt peatuda ning rammib pihtide vahele sattunud sõidukit täielts hoolt. Kuid Lon tundis oma tööd. Nad seisid kinnikiilutud tunnelimunast kuue meetri kaugusel. Lon rebis esiluugi avali.

"Ranitsad ja välja!" käsutas Nil. "Teie jääge siia ja avage tagaluuk!" lisas politseinikele. "Mul pole aimugi, kui palju inimesi siin pigis istub, aga selge on see, et meie glisser neid ära ei mahuta. Reisiglisserid avanevad vaid külgedele ja rohkem otsaluukidega glissereid neil siin ei ole. Mitmeks reisiks ei jätku tõenäoliselt aega, peame inimesed läbi meie glisseri teisele poole juhtima ja katsuma siit jalgsi saada nii kaugele kui võimalik."

Gar ei olnud eriti veendunud, et Nil politseinikele seda uudist kuulutades õigesti tegi. Meeste hambad plagisesid juba niigi hirmust ja üksnes sissedrillitud kuulekus hoidis neid

veel paigal. Mõte pooleteisekilomeetrisest jalgsimatkast võimaliku plahvatuskolde lähedal võis sundida neid põgenema glisseriga tükkis. Polnuks paha, kui Lon jäänukski juhtkangide juurde.

Siis oli käes Gari väljumiskord ja tal polnud aega enam muule mõelda.

Õhk tunnelis oli raske ja lõhnas vedelkütuse järele. Kontsentratsioon ei olnud kaugeltki kriitiline, aga teisel pool kinni jäänud sõidukit võis see olla kõrgem. Erw ja Rex seisid juba reisiglisseri otsa juures ning Erw koputas küünarliigese terasest kaitseplaadiga vastu kumerat seinaga. Seest vastas meeletu klopimine ja häälekoor, mida ei sõidukikorpus ega sisevooderdus ei jaksanud summutada. Gar kujutles end mõttes vangistatute asemele metallist ja plastmassist koonusse, mille uksest avanesid vaid külgedele, vastu tunneliseina, ja oli kadedusest kaugel. Loodetavasti oskasid need, kes said aru plahvatusohust, oma tarkuse endale pidada, muidu pidi glisseri sisemus praegu meenutama väikest hullumaja.

Nil ootas, kuni kisakoor natuke pinget alandas, ja pööratas tähelepanu

kõitmiseks omakorda vastu korpust. Tekkinud vaikuses hüüdis ta valju terava häälega: "Kas te kuulete mind?"

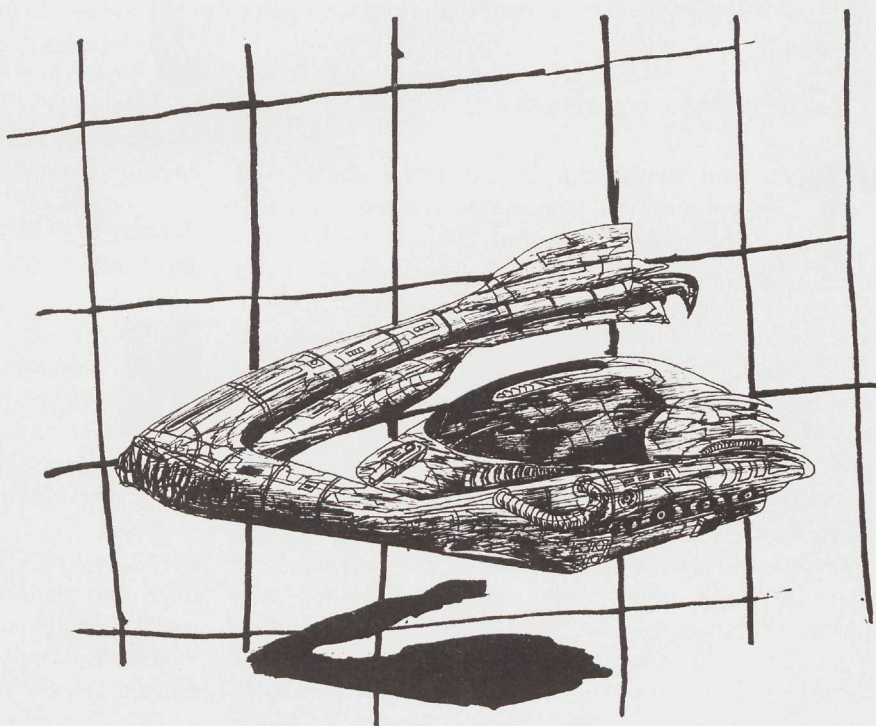
"Kuuleme! Jaa, kuuleme!" kostis seest.

"Hoiduge glisseri esiossa!" õpetas Nil. "Siitpoolt peame me seinaga läbi löikama."

Gar ja Rex ühendasid oma ranitsatest võetud pooltest PL-3 tüüpi portatiivse käsilaseri ja Rex astus töövalmis aparaadiga glisseri munaja otsa juurde, silmad märguannet oodates Nili poole vaatamas. Gar, ballonjahuti käes, asetus temast paremale, sõidukile veel enam külje alla. Kinnitõmmatud nõokattega Erw asus teise jahutiga positsioonile nende vastas. Ron ja Nil hoidsid tulekustutid valmis. Lon oli teenindusglisseri luugist pooleldi välja kummardunud, valmis ootamatustele reageerima. Tema selja tagant paistsid läbi plastklaasi politseinike kahvatud näod.

Hetke vältel valitses avariipaigas vaikus. Siis Nil noogutas.

Järgneb



MIKS KARUD JA SIILID TALVEL MAGAVAD?

Norr-norr-norr!

Putu-mutukad on talvel justkui poolsurnud!

Kõik maismaaputukad peavad olema talveunes, kuna nende kehatemperatuur on sama mis mullal või puidul... Uinuvad ka maod ja sisalikud. Konnad lähevad talveks põhjamutta – see polegi õige uni, vaid nagu poolelus olemine. Need loomad hingavad kord või paar tunnis, mõni 5 - 6 korda ööpäevas ja süda lööb neil kord 20 minuti jooksul. Oma poolelus olemisega oodatakse paremaid aegu. Linnud pole võimelised talveund magama, nagu ka enamjagu imetajaid.

Pekist vooder hoiab sooja!

Talveund võivad magada vaid need imetajad, kelle ainevahetus võib aeglustuda või kes suudavad luua endale sellised varud, et nende kehatemperatuur selle pika aja jooksul ei lange – selleks tuleb olla kas väga suur (nagu karu) või omada selliseid võimeid nagu siil, kes suudab endale koguda sügiseks paksu pekikihi, nii et kaalub 800 grammi, ja mähib end korralikus pehmes, kuivade lehtedega vooderdatud pesas tihedasti kerra. Kui ta kaalub vähem, siis ta kevadel üles ei ärka...

Karu aga veedab täpsemalt talve-uinakut: temagi sööb ennast paksuks, sügisel pugib oma 100 kg head rohelist ollust, kasvatab naha alla nii paksu pekikihi, et saab seda talv otsa tarbida. Emakaru sünnitab selle uinaku ajal oma väikesed, 900-grammised pojakesed. Karu võib muidu kaaluda 250 - 350 kilo, suured siberi karud kaaluvad tublisti üle 600-700 kg. Korraliku isase jääkaru kaal on 600-700 kg. Vanad siberi karud võivad kaaluda tonnigi.

Ei maga mitte ainult karud ja siilid, vaid ka putukad, maod ja teisedki loomad. Külmaverelised loomad, kelle kehatemperatuur on enam-vähem sama mis veel, mullal või õhul, jäävad talveunne, välja arvatud kalad, kes suudavad elada külmas vees, kui selle temperatuur ei lange alla nulli.

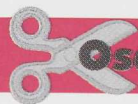
Jah, ka valged karud teevad uinakut!

Jääkarudki pole selles suhtes erandiks – nendegi lapsed sünnivad unes. 2-3- kuused pojad tulevad välja koos emaga. Enne uinumist on ka jääkarul hundiisu: ta pistab kinni oma 200 kg liha-peamiselt hülgeid, rohelist ollust ja marju. Unes liigutab emakaru ennast väga ettevaatlikult, et mitte vastsündinud pojukestele haiget teha.

Soojadest maadest pärit loomadel pole naha all "külmkappi".

Need loomad, kes nõnda "ette süües" elada ei saa – põdrad, metskised, jänesed, metssead, hundid ja rebased – peavad talvel endale toitu hankima. Metsseal võib olla naha all ilmatu paks pekikiht, kuid liikumatuks jääda ta ei saa. Sellist võimet pole lihtsalt olemas neil loomadel, kes on pärit soojadest maadest.

Mägergi sööb palju ja uinub, samuti nugis, kes muidugi pugib meelsasti ka taimset ollust. Nugised söövad, muidugi, suure isuga isegi õunu. On olnud õnnetuid juhtumeid, kus nugiselontrus ronis elektriposti otsa, millel olevaid valgeid portselanisolaatoreid pidas õunteks, ja leidis seal oma õnnetu lõpu. Saarmadki on võimelised talvel magama.



Osaväpp

VÄIKE UINAK ILUSA PADJAGA

1. Lõika valitud kangast kaks ümmargust "padjakeret". Võta appi suurem pajakaas või ümmargune kandik (läbimõõduga 35 - 40 cm). Et padi oleks südamlikum, kaunistada üks pool suure südame-aplikatsiooniga või õmble peale suur tasku.

(Sinna on hea peita komme või salasõnumeid.)

2. Rüüšiks arvesta umbes 1,5 - 1,8 m pikkune riideriba, mille laius on 12 cm. (Võid riba ka jätkata mitmest tükist, õmblused peida rüüši kroogete vahele.) Riba triigi pooleks ja aja lõikeserva sisse krooklõng. Rüüš jääb seega kahekordsest riidest.

3. Võta üks padjapool nõnda kätte, et parem pool jääb sinu poole, ja traagelda rüüš padjapoolle külge. Rüüši triigitud serv jääb padja keskkoha poole ja lõikeserv kohakuti padjapoolle välisservaga. Jaota krooked ühtlaselt kogu padjaringi ulatuses. Rüüši otsad ühenda salapistes.

4. Aseta teine padjapool parema poolega vastu valminud õmblustööd. Rüüš jääb kahe padjapoolle vahele sissepoole!

Traagelda veel kord endist traageljoont pidi. Õmble õmblusmasinaga saadud õmblusjoon läbi, lõika õmblusvaru lühemaks (piisab 0,5 cm). Muide, 15 cm jäta õmblusmasinaga töötades õmblemata. Sellest avast piisab padjakoti ümberpööramiseks ja täitematerjaliga (vatt või vatiiniribad) täitmiseks. Õmble salapistes ava kinni!

Mõnus padi on valmis, ja Sina oled ära teeninud väikese ilusa nurruloomise!

Tiiu Laur,
tekstiilikunstnik

Siihid ja mögrad on vist juba ärganud ja sibavad metsas ringi. Sina aga tegid sellal, kui nemad talveunes olid, tublisti tööd nii kodus kui koolis – nüüd oleks vahva vahel pea kenale padjale panna ja nurru lüüa. Parim padi on see, mille meisterdad ise!

Ja nüüd algab järjekordne viktoriin!

Vastuseid ootame toimetusse hiljemalt 3. aprilliks!

A.

Missugused teosed algavad järgmiste lausetega? Kes on nende autorid?

1. "Kui Arno isaga koolimajja jõudis, olid tunnid juba alanud."
2. "Vahtramäe Emiliks hüüti üht poissi, kes elas Vahtramäel. See oli väike metsik ning jonnakas poisiklutt, kaugeltki mitte nii kuulekas nagu sina oled."
3. "Kardemon on üsna väike linn ja ta asub nõnda kaugel, et temast ei tea peaaegu mitte keegi. Need, kes teavad, oleme ilmselt ainult sina ja mina ja veel mõni."
4. "Elas kord...
"Kuningas!" hüüavad kohe minu väikesed lugejad. Ei, lapsed, eksite. Elas kord üks puuhalg."
5. "Nii, ja siin ta siis nüüd ongi, see meie Puhh. Tuleb teine, nagu näete, parajasti oma sõbra Christopher Robini järel trepist alla."

B.

Kes on see, kes joonistas endast pildi, millel on kujutatud ka tema loodud raamatute tegelane?



C.

Kelle kirjutatud on järgmised värsid:

1. Nutikas lutikas liugu löi jääl, nahk sai tal märjaks ja ära läks hääl.

2.

Koer poiss sõitis bussis jänest, ei mulgustanud talongi.
Koer poiss sõitis bussis jänest, sest tal lihtsalt polnud talongi.

3.

Eks ole iga lapse sees üks koer juu loomupoolest ees. See tahab, pole parata, just koerte seltsis karata. Kui lapsel pole looma, peab selle kuskilt tooma.

D.

Pildil oleval maskil on kujutatud üht populaarset lasteraamatu tegelast. Selle raamatu autor sai 1989.a. ühe Eesti linna aukodanikukuks. Kes on see kirjanik ja mis on selle linna nimi?



ASTRID LINDGREN VIKTORIIN

huvitas paljusid lugejaid.

Kes jäid, kimpu, need võivad nüüd oma arvamusi õigete vastustega võrrelda.

Spiraalmõistatuse vastused on:

- 12 - 16 Eva-Lotta Lisander; 12 - 17 Anders;
12 - 31 Anders Johan Andersson;
18 - 22 Johan; 23 - 28 Anders;
30 - 32 onu; 30 - 37 onu Einar;
37 - 42 Rasmus; 37 - 45 Rasmusson;
45 - 50 Niklas; 48 - 52 Lasse;
52 - 58 Eefraim; 58 - 559 ma;
58 - 61 mari; 58 - 64 Mariann;
62 - 67 Annika; 66 - 73 Karlsson.

Piltidel olid: Pootsman, Kerstin, Väikevend ehk Svante ja Karlsson Katuselt, Lasse, Lotta ja Mio ehk Bo Vilhelm Olsson ehk Bosse.



Möödunud suvel lauluga "MmmBop" edetabelite tippudesse jõudnud "Hanson" on ka sellel aastal edukas – nende uus singel "I'll Come to You" tõusis jaanuarikuus edetabelite esikolmikusse.

"Hanson"

on kolme venna bänd.

Neist kõige vanem –

Isaac – on 17-aastane (s.17.11.'80),

vanuselt järgmine –

Taylor – 15-aastane (s.14.03.'83)

ja kõige noorem –

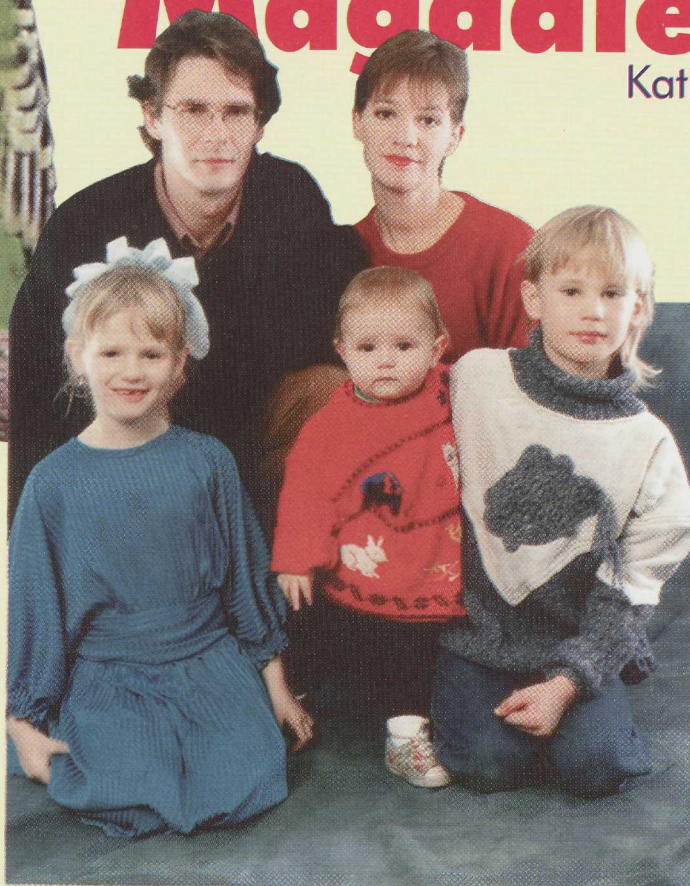
Zachary – 12-aastane (s.22.10.'85).

Nende kodulinnaks on Tulsa, mis asub USA-s, Oklahoma osariigis. Bändi "peaks" on Isaac, kes mängib klahvpille ja ka kitarri. Enamiku lauludest on Isaac üksinda kirjutanud, mõned aga koos Tayloriga. Ideid lugude jaoks saavad nad kirjandusest ja filmidest. Isaacile meeldib lugeda, tema lemmikirjanikeks on Victor Hugo ja William Shakespeare. Taylor ja Zac armastavad aga filme vaadata, Taylori lemmiknäitleja on Tom Cruise, Zac

on aga suur Val Kilmeri austaja. Kui kaks vanemat venda on veidi häbelikud ja neile ei meeldi eriti intervjuusid anda, siis seevastu noorim vend Zac on äärmiselt suhtlemisaldis. Samal ajal kui Taylor närviliselt küüsi närib ja Isaac unistusse laskub, armastab Zac klouni mängida ja vendi kiusata (muidugi mitte pahatahtlikkusest, lihtsalt lõbu pärast). Et Zac laval püsiks, on ta pandud löökriistu mängima. Poistele õpetas pillimängu ja laulmist nende isa Walker, kes ka ise noorena bändi tegi. Mõte bändi ise teha tuli aga Tayloril. Isa abiga ehitasid nad garaaži stuudioks ümber ja võtsid bändi nimeks lihtsalt oma perekonna nime. Tohtu edu tuli neile endile aga suure üllatusena – laulmine ja pilli mängimine oli neile lihtsalt hobiks. Edule vaatamata ei kavatse Taylor ja Isaac muusiku karjääri teha. Taylor kavatseb veel paar aastat laulda ja seda, mida ta siis tahab teha, hoiab Taylor saladuses. Isaaci huvitab aga kirjandus, ta on isegi endale kirjanduse eraõpetaja palganud. Ainus, kes kuulsust naudib, on Zac – talle meeldib väga esineda ja hea meelega mängiks ta bändis kogu elu.

Tuudur, Plutt ja Magdalena

Kati Murutar



Lugu elust enesest

Tuudur oli aeglane ja totuvõitu matsakas noorsand, kelle pähe mahtus veel mõni aeg tagasi korraga täpselt üks mõte. Toona, kui tema mõtlemine laisavõitu oli, ei tekitanud mitte miski tema rauges tuvisüdames ka erilisi tundeid, kuni... Sellest hiljem.

Varblane Plutt oli häbematu ja väle huligaan, kelle upsakusest ei jäänud suurt midagi järele, kui juhtus see, mis juhtus.

See, mis juhtus, algas aga sellest, et kanaarilind Magdalena oli kõige kaunim, sinisem ja üldse kõige-kõige... vähemalt selles linnaosas. Ent üks linnaosa... linnukeste elus polegi seda nii vähe. See on terve maailm.

Ja selles terves maailmas elasid Tuudur ja Plutt üheksakorruselise maja katuse serva all. Kenasti kõrvuti, nagu linnalindudel ikka kombeks. Ise olid teineteisest nii kangesti erinevad – nagu tuvid ja varblased ikka. Ning kumbki pidas end teisest võrreldamatult paremaks.

Sel päeval olid Tuudur ja Plutt oma tavalisel toiduretkel. Kumbki toimis nii, nagu tema liigile kohane – tuvi taarus mõõdetud sammul, varblane keksis tema ümber. Kahekesi kokku olid nad kummalisel kombel täiesti võrdväärne sõpradepaar. Kunagi varem polnud keegi veel linnalindude riigis näinud sellist uskumatut asja, et tuvi ja varblane juhatavad teineteisele toidupalakesi kätte, te gutsevad mitte just päris käsi käes, aga tiib tiiva kõrval küll.

Ei oldud linnalindude seas sedagi kuulnud, et tuvi ja varblane laulavad kahehäälsel sõpradelaulu. Aga just sellist laulu nad laulsidki.

Täna lähme õue peale prügikasti taha. Eile tehti tänav puhtaks, miskit ei jäänd maha.

Kõik, mis söödav, läheb loosi, nokka, makku, minema! Kes saab pirakama noosi, lindude seas tugevam!

Tuudur muutus pärast seda reibast laulu mõtlikuks. Talle meenus aeg, mil Plutt pidas teda liiga rumalaks, et temaga koos laulda. "Kas sina mäletad, kuidas me sinuga sõpradeks saime?" küsis turjakas tuvi vilkalt varblaselt.

**Murutar
Kati on
pildil
pikkuselt
teine**



Pildid joonistas Eneken Maripuu

Plutt silmitses semu sooja sümpaatiaga." Mäletan."

Tuudur jätkas: "Meie sõprusel on päris kallis hind, eks ole?"

"Seda küll. Kõige tähtsam on ikkagi see, et sa oled nüüd üks mõnusalt tegus mees, kellega saab igal ajal arvestada."

Tuudur tõdes: "Ja sina ei ole mind kohe täitsa päris ammu üldsegi söimanud. Enne sahmisid silme ees ringi, nii et sinuga ei saanud mitte jutulegi."

Plutt polnud nõus patukott olema, ta porises: "Endale sulle mahtus korraga ainult üks mõte pähe."

Korraga kuulsid sulelised poisid õrna häält, mis neid kõikjal saatis ja alati end kuulda andis, kui linnukutidel julgustust vaja oli. Kanaarilind Magdalena mahe korralekutsumine kõlas seekord niimoodi: "Tuletage ometi meelde, kuidas kõik tookord oli – mis sellest loost muidu kasu oli!"

Tuudur ja Plutt olid Magdalena truult hingekestelt juba nii palju õpetust saanud, et nad oskasid tema palve peale silmad sulgeda ja mälestustesse kanduda – et kõike juhtunut meenutades targemaks saada.

Mälestuspilt tõi olnud aegadest tagasi toonase Tuuduri, kes kulges oma tutvitegemisi toimetades mõõdetult, koogutavpäisel kõnnil ja seletas pikaldaselt: "Ikka üks tera korraga...Toks!...Tasapisi...Toks!...Aega on küll...Muudkui tera ja...toks!...Tera ja ...toks!

Plutt, kes oli neil aegadel palju rahutum ja põikpäisem kui nüüd,

keksis kiiresti-kiiresti edasi-tagasi, napsas terakesi ka Tuuduri nina alt varvaste vahelt. Ta säutsus: "Kiire-kiire...Tokstokstoks!...Nii palju kui vähegi saab...Tokstokstoks! Homme võib kõik juba otsas olla..."

Tokstokstoks!...Kes ees, see mees, kes uimerdab, see on topis..."

Tuudur hädaldas häiritult: "Plutt, sa ajad mu pea ringi käima. Ma ei saa nokkida, kui sa sedamoodi virvendad kogu aeg!"

Plutt põlastas: "Ei saa aru, kuidas sina nii jube aeglaselt koperdades üldse elus püsid."

Tuudur kaebas: "Satoksasid mulle nokaga varbasse!"

Plutt ei arvanud iial, et tema võis midagi valesti teha: "Oma viga! See, kes ette jääb, on ise süüdi. Elu on üks äge värk, Tuudur, – karm, aga õiglane. Liiguta ometi jalgu! Liiguta kohe kaht jalga korraga...Ruttu-ruttu, kõike-kõike, rohkem-rohkem..." Plutt tuuseldas Tuudurit, justkui õnnestuks tuville varblase kombeid õpetada.

Tuudur ei lasknud endast varblast teha: "Ära lükka mind! Ema ütles mulle alati, et varblastega ei maksa tegemist teha..."

"Häh! Tuvi jutt!" oli Plutt veendunud, et varblastest paremat pole ilmas olemaski.

Tuudur oli kindel, et ta elab täpselt õigesti:

Plutt rõhutas iga säutsatusega, et on Tuudurist võrratult tublim ja targem: "Ma ei saa aru, kuidas ma sind üldse välja kannatan."

Tuudur ei kuulnud teda üldse. Tuuduril oli oma tõde: "Ikka üks tera korraga..."

"Sinuga pole ju isegi millestki rääkida," otsustas Plutt, et palub linnukeste jõuluvanalt endale asjalikumat semu. Korraga muutus Plutt rahutuks. "Hei, kuule, mis vastik hääl see on?"

Plutt oli alles õige noor varblasekutt, elu polnud teda veel õpetanud vareste vaakumist ära tundma ja sõjakate naabrite eest jalga laskma.

Tuudur uuris uimaselt, mis toimub Pluti selja taga: "Plutt, minu arvates annab üks vares sulle kohe praegu kuklasse. Ja teisel tundub sama plaan olevat."

Plutt vandus nii, nagu oli vandunud juba tema vanaisa: "Oh pelikan ja puuritrellid!"

Tuudur muutus vareste kraaks-kraaks-vaak-vaak pealetungi peale rahutuks: "Peaks vist ära minema... Ega sellest, kes niisugust häält teeb, midagi head oodata ei ole."

Plutt pirtsutas: "Jäta jama! Ära mõtlegi niisama lihtsalt jalga lasta ja magustoitu maha jätta. Me hoidsime seda saiakontsu desserdiks! Mina kavatsen küll selle endale jätta!"

Varestel, kellel polnud selle hoovi kommetest aimugi, tundusid Pluti leitud saiakontsuga omad plaanid olevat.

Tuudur ei tahtnud kuiviku pärast riskida: "Ei tea, kas maksab, homme leiame uue."

Plutt asus Suure Saiapästmise Sõja strateegilist plaani välja töötama: "Võta saiatükk ja lenda koju, mina katan nii kaua."

Järgnev oli ausalt öeldes nii kole, et Plutt ei tahtnud seda mitte meenutada. Kuigi Magdalena oli õpetanud kõiki asju sellistena nägema, nagu nad tegelikult olid, ei suutnud Plutt tookord varestelt saadud käredate keretäit ikka veel ausalt meenutada.

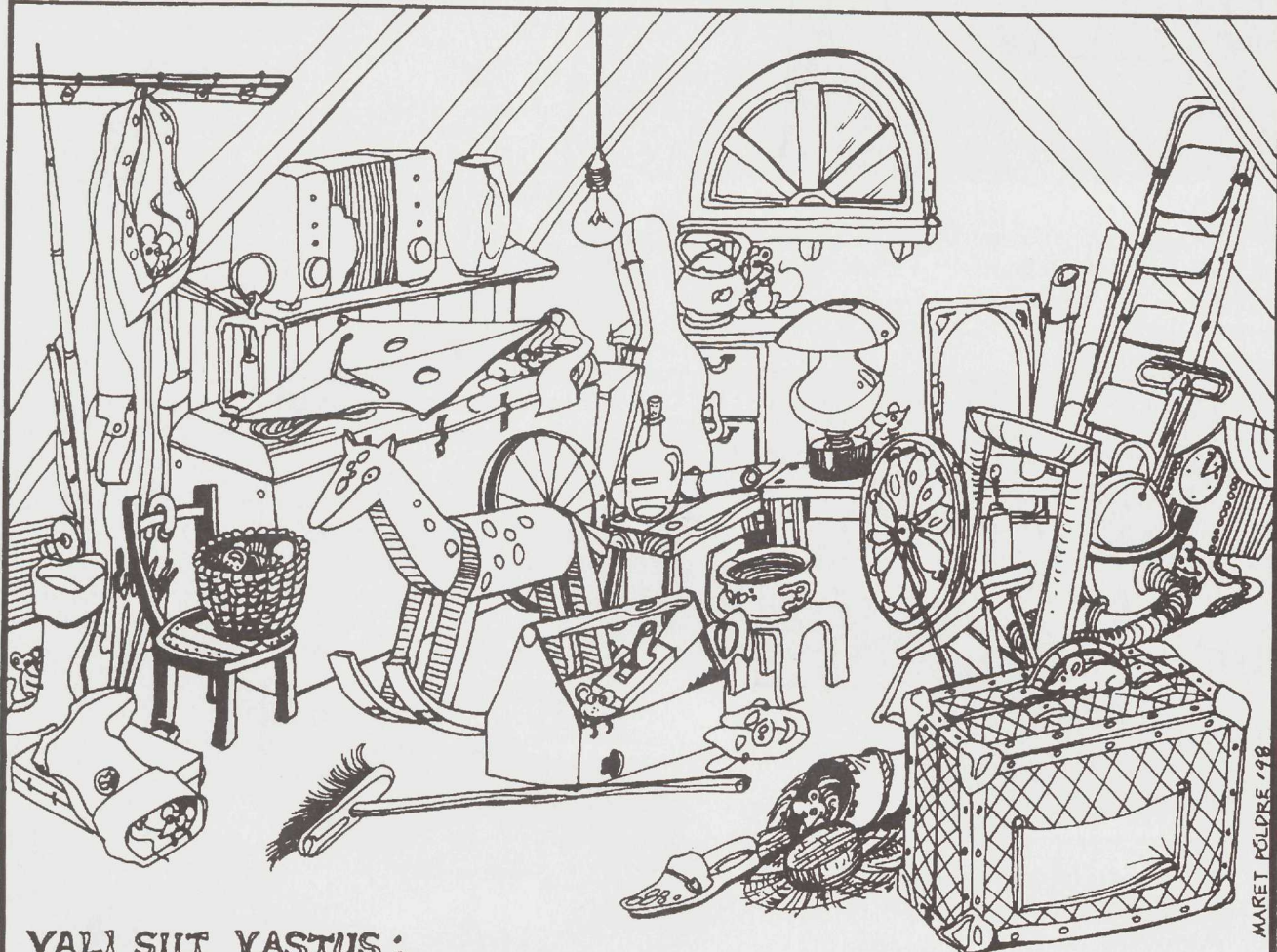
Seekord üsna sulituks sasitud varblane ajas end nüüdki veel kohevile ja teatas Tuudurile: "Aga ma võitlesin, tead!"

Tuudur muheles kaastundlikult: "Küll suurustab! Mida sul siin võidelda oli! Tead ju küll, milline üks näljane varesenägu on!"

Järgneb

TEST KAS TULED TOIME KASSI AMETIGA?

KÜSIMUS: MITU HIIRT LEIAD PÖÖNINGULT?



VALI SIIT VASTUS:

- EI LEIDNUD ÜHTKI SINUS ON ROHKEM KASSILIKKUST KUI ARVAD. OTSI VEEL!
- LEIDSID 1-4 HIIRT MURETSEMISEKS POLE PÕHJUST, KUI SA JUST KASSIKS EI HAKKA.
- LEIDSID 5-8 HIIRT OLED ÄRA TEENINUD VÄIKESE KASSI TIITLI. TUBLI!
- LEIDSID 9-10 HIIRT MEISTRIJÄRK! OLED TÕELINE HIIRTEKUNINGAS.

Maret Põldre joonistus



Isa ja poeg ajavad omavahel juttu.

Poeg ütleb: "Kui ma suureks saan, siis abiellun vanaemaga!"

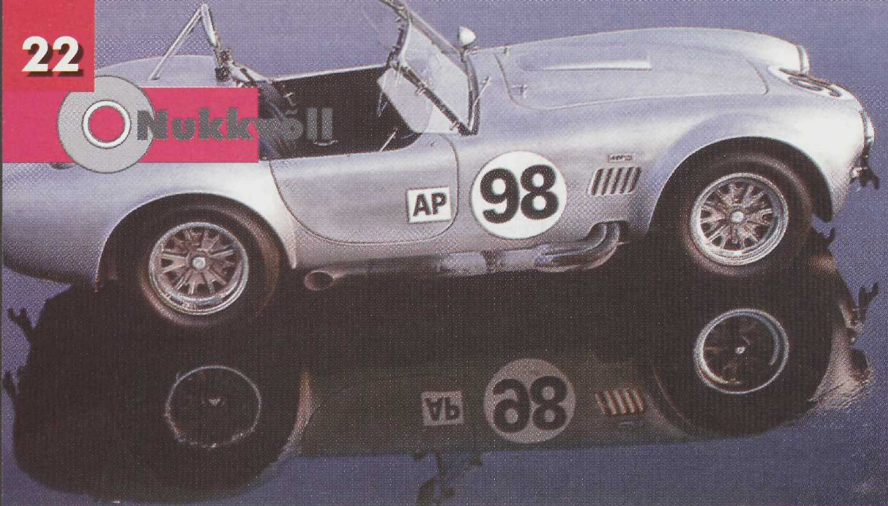
"See on võimatu," vastab isa, "sa ei saa abielluda minu emaga!"

"Miks?" küsib poiss. "Sina ju abiellusid minu emaga!"



Üks hull kukub oma voodist välja. Ta tõuseb püsti ja ronib tagasi. Natukese aja pärast kukub ta teist korda põrandale ja lausub rõõmsalt: "Õnneks ronisin ma õigel ajal voodisse tagasi – muidu oleksin ma endale peale kukkunud!"

Naljad tõlkis
prantsuse keelest 9aastane
Simmo Jaaniso Tartust



FORD COBRA

↑ Selleks, et südamefondi toetada, laskis Shelby valmistada eriseeria Cobrasid. Aastal 1993 paisati müüki seeria 30 aasta vanustest juppidest tehtud Cobrasid, millest igaühe hind oli 500 000 dollarit.



↑ Carroll Shelby istumas esimeses 1993. a. toodetud Cobras – selle masina jättis ta nimelt endale.

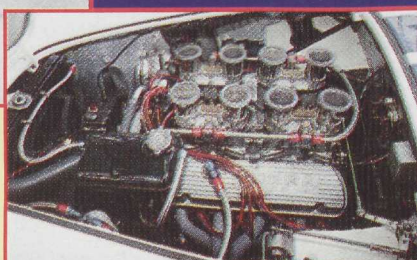
↓ Maailmakuulsaks saanud Cobrast tehakse ka odavamaid koopiaid. Sellel pildil on Ford Taunuse raami peale konstrueeritud klaaskiust kerega Pilgrim Sumo



Ford Cobra nimi sai kuulsaks aastal 1960 toimunud "Le Mansi" võistlustel. Võidusõitja Carroll Shelby juhitud Ford Cobra "Le Mansi" võistluste võitjaks, olles parem nii Ferraridest kui teistestki kiiruse poolest kuulsatest euroopa võidusõidumasinast. Carroll Shelby on Ford Cobrast valmistatud siia maani, kuigi tänaseks on temast saanud vana mees, kes neelab päevas 55 südame tabletti ja veel rohkem C-vitamiini. Talle on tehtud mitmeid südameoperatsioone, ning 9 aastat tagasi vahetati ta süda lõpuks ühe Las Vegases hukunud mänguri südame vastu...

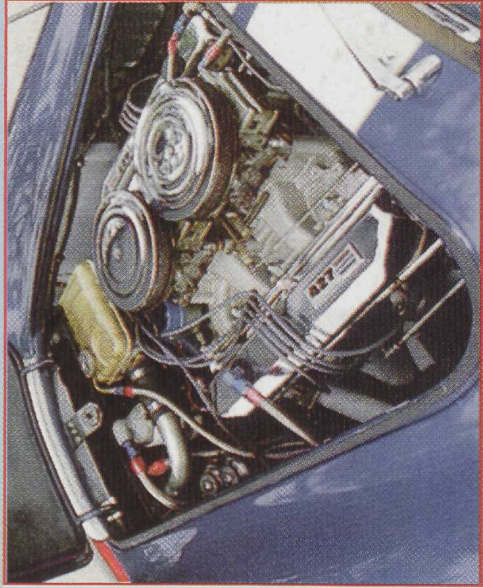
Carroll Shelbyst on nüüdseks saanud väga rikas mees, kes ei unusta ka vaesemaid südamehaigeid: nende heaks lõi ta endanimelise südamefondi.

Märt Lauks



↑ AC Cobra, mis kuulub ühe miljonärist ameeriklase kollektsiooni, mille väärtust hinnatakse neljale miljonile Ameerika dollarile. Ka postril näha olev Cobra on selle mehe omand.

427- COBRA



Meie süda

Märtsis on Silvia Rannamaal
ümmargune juubel!

Meie südamlik Silvia Rannamaa



väikest riulitait mu lemmikraamatuid. Igal elu ajajärgul ise riul.

Varase lapsepõlve, ettelugemise ajajärgul paistavad: "Mustikaonu", "Kolm pörsakest", "Jaunart Jauram", "Isand Kukerpall", "Kahupea Kaarel", "Maks ja Moorits", "Jänes Vemmalsäär", "Reinuvader rebane", "Hunt ja seitse kitsetalle", "Sassi-Jussi vingerpussid" ja veel mõned, mis praegu meelde ei tule. Oli ju veel "Kaval-Ants ja Vanapagan", "Gulliveri reisid", "Kilplaste lood", mis lastelektüüriks polnud mõeldudki, kuid sellistena siiski välja pakuti. Ei meeldinud need mulle. Ega ole siiani igasugu satiirilised lood õieti meeldima hakanud. Ju ma siis veel natukene lapseks olen jäänud, nagu mulle mõnikord kinnitatud ongi.

Nii jah, et toona oli lasteraamatuid vähevõitu ja eks siis seetõttu kippusidki nad kohe kõik mu lem-

✿ Lemmikraamat lapsepõlves?

Tagasivaates tundub, et lapsepõlves muutus iga loetud raamat lemmikuks. Ka etteloeutult. Meie perel oli muuseas kombeks pikkadel sügis- ja talveõhtutel koguneda lambi valgussõõri, igal oma näpu- või nokitsemistöö, ja üks meist luges midagi ette. Kõige sagedamini oli ettelugejaks tädi Kriit. Ta oli ilmselt sünnipärase näitlejavõimega ning seetõttu suurepärase ettelugeja. Toonased etteloeetavad raamatud polnud ainult täiskasvanute omad. Mind silmas pidades loeti ette ka lasteraamatuid. Niipaljukeest, kui neid tollal oligi.

Väga varases lapsepõlves oli mulle ettelugejaks mu hüva vanaema. Tema lektüüriks oli loomulikult piibel. Minu pealekäimisel luges ta korduvalt ette Joosepi ja ta vendade lugu. Joosep ei mõtelnudki kätte maksta õelatele ja kadedatele vendadele, kes teda koguni tappa olid tahtnud. Joosepist oli vendade teadmata vahepeal saanud maaisand, kes näljahäda puhul rahvale leivavilja jagas. Kui Joosepi vennad samuti vilja saama tulid, ei osanud nad uneski arvata, et jagajaks võib olla nende endi kadunud vend Joosep.

Joosep jagas neile vilja ohtrasti ja lõpuks andis ennast siiski tunda. Nüüd viskusid kokkunenud vennad kähku Joosepi jalgade ette põlvili. Otsatu põnev lugu ju!

Üldiselt oli minuga lapsena nii, et mida mulle iganes ette loeti, see jäi hõlpsasti meelde. Joosepi pikk lugu just mitte sõna-sõnalt, lühemad lood ja luuletused küll. Näiteks tolleaegne algklasside lugemik "Huvitaja" oli mul juba kooli minnes enam-vähem peas. Esimese klassi lõpupooltel avastas õpetaja äkki, et mulle lugeda antud tükki ei loe ma üldse raamatust, vaid vuristan peast. Eks seejärel tuli minulgi lugemine õigel viisil selgeks õppida.

See toimus esimese ja teise klassi vahel suvel. Mulle oli juhuslikult kätte sattunud A. Puškini "Tsaar Saltaanist" lastele kohandatud väljaanne. Pildid selles olid põnevad ja salapärased. Kuna neil olid ka allkirjad, hakkasin neid uurima. Püüsin mis ma püüsin, aga äkki mõistsin, et ma saan aru. Tähendab – ma ju loen. Hurraa! Sestpeale sai alguse mu eluaegne kirglik raamatute neelamine.

Võiksin ehk siinkohal kiideldagi, et olen tänaseks jõudnud läbi lugeda üsna kopsaka raamatukogu, milles on mitu

mikuteks muutuma. Ebahuvitavatega oli lugu lihtne – neid polnud mõtet lugedagi. Kui aastad arusaamist juurde tõid, muutusid mõnedki varasemad igavad raamatud väga huvitavateks.

Loomulikult kuulusid ka minu lapsepõlve juurde muinasjutud. Mäletan, milliseks suurelamuseks oli inetu pardipoja lugu. Tagantjärele tundub, et just sellest muinasjutust algas mingil moel mu täiskasvanuks saamine. Hakkasin kuidagi teadlikumalt suhtuma inimese olemusse üldse ja endasse eriti. Seda järge avastasin inetu pardipoja motiivi tõsielulises täiskasvanute-raamatus. Selleks oli Jack Londoni "Martin Eden". Üldse oli Jack London oma kirgliku kutsega loodusesse mu teismeliseea suur mõjutaja. Martin Edenist sai nagu mingi meheideaali musternäide.

Õnneks jõudis minu teismeliseikka Looduse kuldraamatute sari, kus anti välja maailma lastekirjanduse paremikku. Siiani on meeles peaaegu et vapustavalt mõjunud "Salaaed", Bibi-lood ning "Pikakoivaline isa". Arvan nüüd, et mu kirjanduslik maitse arenes üsna suures osas nimelt nende raamatute varal. Igatahes loobusin sel ajajärgul teadlikult ja otsustavalt kriminullide

ja muu alamõdulise lugemisest.

☼ Lemmiktoit?

Õnneks on mul hea isu ja iga hästitehtud roog maitseb. Muidugi eelistaksin minagi ehk kalamarja hommikuse võisaia peale või lõunaks kilpkonnasuppi, millest seni vaid loetud, kuid nagu öeldud, läheb väga hästi ka hästihautatud ja maitsestatud puder. Ainult ehk hirsipudru jätaksin vahele. Kuid nii lapsena kui nüüdki ei ütle ära mahlasest puuviljast, metsa- või aiamarjadest. Praeguseks leian tavalise köögivilja, eriti porgandi, olevat – ah, kui hea!

☼ Lemmikvärv?

Iga värv on kaunis omal kohal. Näiteks looduse lopsakas roheline – aga mis jubedus on, kui keegi muutub näost roheliseks! Sinisega sama lugu. Aga must, mida seome peamiselt matuste, leina ja murega, on omet võrratult kaunis sügistaevas, kus kilgendavad kuldsed tähetärad.

☼ Lemmiktund?

Pikka aega oli selleks eesti keel oma kirjandusega. Aga kaheksandas klassis tuli uus õpetaja, kes oli suur grammatika fanatt ja kelle käes kirjandus muutus nagu mingiks sundaineiks. Ei näinud see teda ennast huvitava, ja kust need õpilasedki siis selle huvi võtsid. Mina ise küll jätkasin omal käel kirjandusse süüvimist ja nautimist.

Hiljem sai mu lemmikaineks tunnistusel märgitud – hingeteadus ja loogika. Seda andis meile pr. Tarand, vaimukas ja teravmeelne õpetaja, kellesse ja kelle tundi ma ülepeakaela kiindusin.

☼ Ebameeldivaim tund?

Kahjuks tuleb mul siinkohal korrata Juhan Liivi rehkendada ma ei mõistnud koolis ega eluski. Kuigi sealjuures näiteks geomeetria mulle vägagi meeldis. Ega laulminegi, mis mulle tegelikkuses väga ja väga meeldis, koolitunnina suurem asi olnud. Kuna mul endal polnud õieti mingisugust lauluhäält ja viisipidamisega oli raskusi. Mind vabastati koguni lõpuks laulmisest.

☼ Kas oled saanud kahtesid?

Nii palju kui mäletan, esimese 7-8 aasta jooksul mitte. Välja arvatud üks fantastiline kord viiendas algkooliklassis, kus ma oskasin reedesel päeval, kolmeteistkümnendal kuupäeval saksa keele etteütles kolmeteistkümnendat kuupäeva vaja, et mõni puudulik hinne kaela saada. Tunnistusele neid just ei sattunud, jõudsin nad ikka enne ära parandada.

☼ Kelleks tahtsid saada?

Õpetajaks. Raudselt kohe.

☼ Ilusaim päev lapsepõlves?

Tagasivaates tundub kauge lapsepõlv olevat tervenisti üksainus suur ilus päev, hoolimata mõningatest ohtudest ja hirmudest. Alguspoolel oli seal ju see vana kuulus kotivana ja natuke jatkus ikka tindihirmu ja pimedas ning üksinduses võis ju igasugust ette tulla. Aga üldiselt oli elu ilus igal päeval isemoodi.

Kadri lööb kella

Silvia Rannamaa

Katkend
jutustusest
"Kadri"



Edgar Valteri
illustatsioon

Kui teed jooma hakati, kutsuti mind ka lauda. Tänsin ja istusin laua taha, kus peale suure üldise lina oli igaühe jaoks eraldi veel väike linake, nagu taskurätik. Võib-olla see ongi selle jaoks, kui mõni oma taskurätiku koju unustab.

Mis ma seal lauas kõik üle elasin – huu! Püüdsin arusaadavalt algusest peale hoolega ringi piiluda, mismoodi teised teevad, et siis ka niiviisi olla. Ma ei oleks kuidagi tahtnud tädi Elsaile häbi teha, sest ta ju tutvustas mind oma isale ja emale kui oma noort sõpra!

Ma lausa higistasin suurest püüdlikkusest, et mitte eksida lauakommete vastu, ja ometi ma ei teinudki muud, kui aina eksisin ja eksisin.

Kõigepealt, kas tõepoolest on maailmas tehaseid, kus toodetakse s u h k r u t a n g e? Milleks neid tarvis on? Kas suhkru pärast või tee pärast või käte pärast? Mina mõtlen küll, et ainult peenuse pärast. Kuidagi ma selle suhkrutüki ikka tangide vahele krõbistasin, aga ühe joonega ma sellega muidugi õigesse paika ei jõudnud. See maandus vahepeal võitaldriku veerel. Ehmatusega kahmasin ta sealt näpu vahele ja sulpsatasin teetassi, nii et tee pritsis üle ääre. Tädi Elsa naeris südamest, aga tema ema mitte ei naeratanudki, vaid kõhatas. Muidugi, inimene võib igas kohas ja igal ajal kõhutada – mis siis ikka, tuleb ette! Kuid see oli hoopis isesugune, rõhuga kõhatus, selline, millest mul veelgi palavam hakkas.

See õnnetu suhkur! Kui ta mul juba kord tassis oli, siis pidin teda ju sulatama ja ringi liigutama ja ma liigutasingi. Aga mitte väga kaua, sest juba tuli tädi Elsa emalt: "Armas laps, miks nii energiliselt? Süüa tuleb hääletult. Lusikaga ei tohi mitte kella lüüa!"

Kella lüüa? Mis kell see ka oli? Paar tilksu vastu tassi. Oi, tädikene, sa peaksid õige korraks meie klassi teeõhtule tulema, siis sa alles kuuleksid kellalöömist. Aga noh, selge ju on, et vaikselt süüa on viisakam. Naeratasin, kuigi mul oli kole paha olla, ja palusin vabandust.

Tädi Elsa hakkas minult kohe midagi kooli kohta küsima ja me rääkisime. Singi- ja kiluvõileivad olid siiski suurepärased, sellest hoolimata, et neid tuli noa ja kahvliga süüa. Me olime just kõige paremas jutuhoos, kui korraga tuli teiselt poolt lauda: "Armas laps, kas sulle pole kodus kunagi öeldud, et täis suuga ei tohi rääkida?"

Nähtamatud lennukid? Ei või olla!



Strateegiline pommitaja B2.
Stardimass 136 t,
pommide mass 18 t,
tegevusraadius 8000 km,
lennulagi 15 000 m,
lennuki pikkus 21 m, kõrgus 5,2 m,
tiibade siruulatus 52,4 m.
Relvastusse võivad kuuluda tiibraketid,
juhitavad raketid, tuumapommid B83
(kokku 10-12 ühikut tuumarelvastust)
ja tavalised hävitusrelvad.

Tõepoolest, stealth-tehnoloogia abil ehitatud USA lennukid F-117 A ja B2 jäävad radar-seadmetele nähtamatuks. "Stealth" tähendab inglise keeles varglikkust, salajasust, hii-
livust. 1975. a. avastas matemaatik ja radarispetsia-
list Denys Owerholster vene teadlase Fjodor Ufimtsevi
artikli sellest, kuidas lennukite kujust sõltub nende
nähtavus radariekraanil. Owerholster tutvustas uusi
võimalusi lennukiehitusfirmale "Lockheed". Nelja aasta
pärast oli esimene "nähtamatu" taktikaline hävitus-
lennuk F-117A valmis.

Lennukite kere on projekteeritud nii, et see pee-
geldaks radarikiiri võimalikult vähe otse tagasi. Kere
on valmistatud alumiiniumsulamitest ning kaetud
süsinikupulbrit või erilisi magnetiseeritud ferriidiühen-
deid sisaldavate plaatidega, mis osaliselt neelavad

radarikiiri, osaliselt aga hajutavad. (Ferriit on metall-
keraamiline magnetmaterjal.)

Vooderdisse on paigutatud antennid, andurid ja
teised seadmed, mis tagavad nii radarikiirte neel-
dumise kui ka radari signaalide tagasiikiirgamise nii,
et radari ekraanil tekivad mitme olematu, objekti
signatuurid (märgid).

Lennukite aerodünaamilised omadused on vile-
tsad, mistõttu saab lennukeid juhtida vaid pardaaru-
tite abiga. Käsitsijuhtimine ei tule üldse kõne alla. Et
vältida lennukite avastamist mootoritest välja paisku-
vate kuumade gaaside järgi, on loobutud tavalistest
reaktiivmootoritest. Siiski muudab mootoritest välja
paiskuv veeaur lennukid päeva ajal nähtavaks. Kõige
otstarbekam on neid sõjamasinaid kasutada öisel
ajal.

Andri Ivni

MÖÖKHAMBULINE TIIGER

Üks tähtsamaid muutusi imetajate ajaloos oli rohumaade laienemine müotseeni ajastul (23 - 5,3 miljoni aasta eest). Hobustest ja antilopidest said rohusööjad ning nad kasvasid ühtlasi kõrgejalgsemaks: nii märkasid nad rändavaid kiskjaid juba kaugelt ning viimastel polnud kuigi kerge neile ligi hiilida. Röövloomad pidid toidu hankimisel kasutama nutikust.

Selline oli maailm müotseeni ajastul.

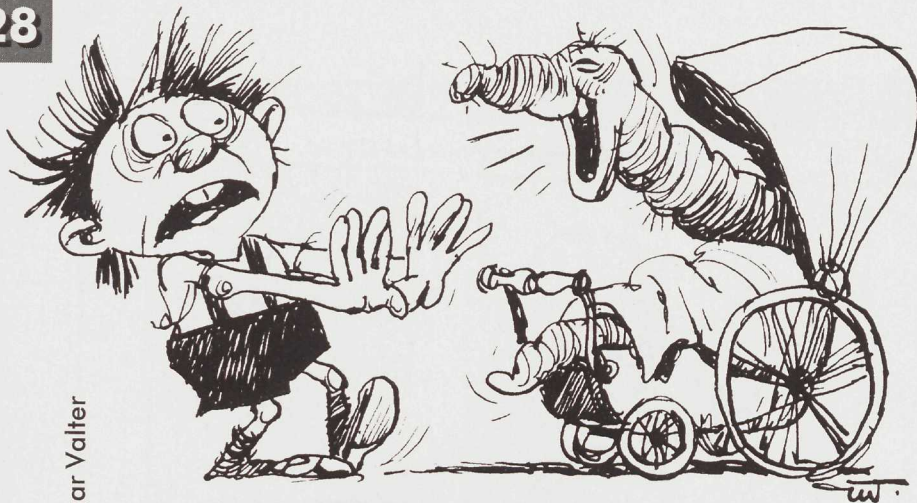


Kaslased muutusid kavalaks ning õppisid oma saagile vargsi ligi hiilima, et seda siis otsustaval hetkel rünnata. Kaslased olid kõige eripärasemalt lihasöömiseks kohandunud loomad, kuna nende noataolised käärhambad aitasid neil hõlpsasti liha tükeldada. Neil olid ka tugevad esijäsemed, millega oli hea ohvreid pikali tõmmata.

Möökhambulise kassi pea.



Saagi tapmiseks oli kaks viisi – hammustada ohvrit kaela, nagu ka kassid seda teevad, või siis torgata nad läbi pikkade kihvadega. Niisugused kihvadega kaslased – möökhambulised tiigrid – ründasid suuri ja aeglasi imetajaid – elevantide ja mammutide.



Edgar Valter

NAERU-USS



Õpetaja: "Juku, ütles, kuidas sa lõpetaksid vanasõna, mille esimene pool kõlab nii: "Kui kassi pole kodus, siis..."?"

Juku mõtleb veidi ja teatab rõõmsalt: "... siis pole majas ka kassipissihaisu!"



"Õelge ausalt, kas teie poe leivad on ikka tõesti soojad, nagu te reklaamis lubate?"

"Oo, loomulikult – kassid magavad meil päev otsa leivariivil nende otsas!"



"Juku, miks Miisu on üleni märg?"

"Ta kukkus akvaariumisse, kui tahis kuldkalakestele head-öödmusi anda!"



"Kas sa oma kassiga näitusel käisid?"

"Käisin!"

"Ja mida sulle seal öeldi?"

"Öeldi, et segavereline, ülekaaluline ja halvasti toidetud!"

"Ei, ma tahtsin teada, mida nad su k a s s i kohta ütlesid!"



Talitaja kinnitab õhtul tiigripuuri külge sildi: "Tiigri toitmine kategooriliselt keelatud! Juhtkond". Kui ta hommikul jälle tiigripuuri juurde satub, on sildile lisandunud teine: "Ei maksa eelmist kuulutust tähele panna! Tiiger."



Õpetaja: "Juku, kas sa võid nimetada mõne looma, kes on Austraalias harulduseks?"

"Jääkaru!"

"Vale! Jääkaru ei ela üldse Austraalias!"

"Täitsa õige, õpetaja! Seepärast ta ongi Austraalias nii haruldane!"



Pull saabub karjamaalt lauta, nagu ähmi täis.

"Mis juhtus?" küsib ta lehmast abikaasa.

"Kuulsin, et on puhkenud hirmus epideemia – hullu lehma tõbi! Kõik kariloomad, kes sellesse nakatuvad, lähevad peast segi ega pea ennast enam lehmadeks ja pullideks, vaid hoopis muudeks loomadeks!" teatab pull murelikult.

"Mõtles, kui hirmus!" raputab lehm pead. "Küll on hea, et see meid, kiisukesi, ei puuduta!"



Politseijaoskonnas heliseb telefon. Korrapidaja tostab toru hargilt ja kuulab ärevalt kriiskavat häält: "Appi, appi!"

"Mis on juhtunud, kodanik?" küsib korrapidaja.

"Rutake, teie vastasmajas on tekkinud eluohtlik olukord! Just praegu hüppas kass Miku õhuaknast elutuppa!"

"Mis selles siis imelikku on?" kehitab politseinik olgu. "Kassid käivad tihti õhuakna kaudu sisse-välja!"

"Aga ta läheneb mulle, muudkui läheneb! Appi!"

"Vabandage, kas te olete närvihaige?" küsib korralvalvur.

"Ei, sugugi mitte – olen nimelt papagoi, ja mu puuriuks unustati hommikul lahti!"

TERE!

☺ **Ma kirjutan teile esimest korda ja saadan kohe anekdoodi.**

"Isa, kuidas lambid põlevad?"

"Elektriga!"

"Aga kust elektrit saab?" – "Elektrijaamast!" –

"Aga kust elektrijaamasid saab?" –

"Telliskividest ehitatakse." –

"Ahhaa, elektrit saab siis telliskividest!"

Anni Pöder Põltsamaalt

MIS ON MIKROLIIDID

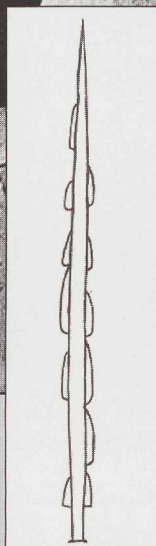
Algus eelmises numbris

Sellal, kui ühelgi inimesel maa peal polnud veel aimugi, et kord on iga lapse lauasahelis käärid, igas kodus aga teravaid nuge, millega saab lihtsalt liha lõigata ja mõne minutiga leiva viiludeks teha, pidi inimestel olema palju aega ja kannatust. Kujuta ette seda, et peaksid k i v i s t endale noa tegema!

Vajutamisel kasutati luust, sarvest või puidust teravaotsalisi instrumente, löögilisel viimistlemisel aga luust või sarvest p e i t l i t ning puidust, kivist või luust l ö ö k u r i t.

Valmis mikroliidid kinnitati puidust või luust eseme servasoonde. Et nad kindlalt soones püsiksid ning välja ei kukuks, tuli nad kinni k i t t i d a. Kiti valmistamiseks kasutati kriiti või ookrit ning sideainena vaiku.

Andri Ivin

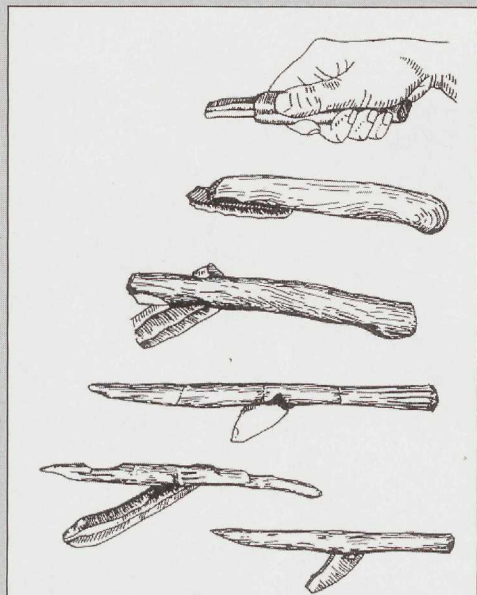


Joonis 7.

Taanis leitud mesoliitikumiaegne harpuuni ots.

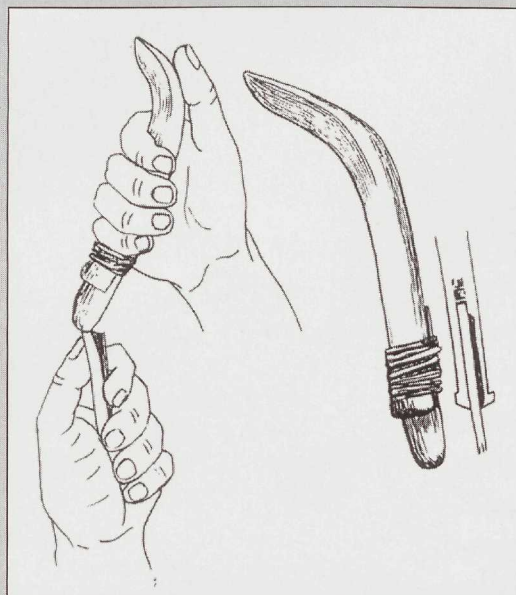
Joonis 6.

Kivinugade puitkäepidemesse kinnitamise erinevad variandid. Noorem paleoliitikum.



Joonis 5.

siin näed eskimode instrumenti, mis on ette nähtud kivist tööriistade töötlemiseks vajutamise ga.

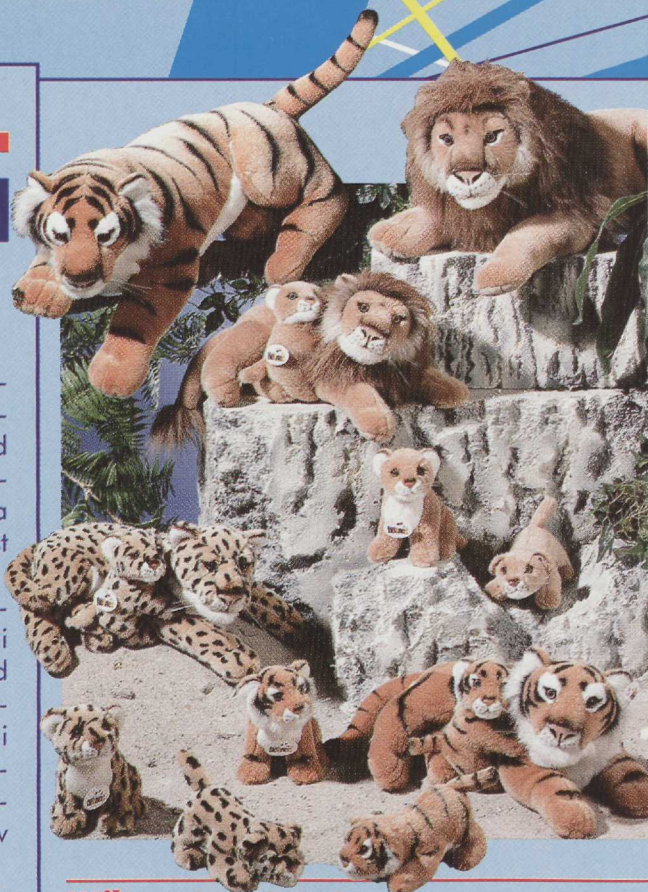


KAISULOOMAL POLE KÜÜSI OLLAGI!

Vebruaris tähistasid hiinlased oma kalendri kohaselt tiigriaasta algust. Meil siin Euroopas öeldakse küll, et aastad pole vennaksed, aga neid ilusate loomanimedega tähistada ei viitsita. Külalap seepärast ongi eestlased nõuks võtnud tiigri aastast osa saada – Tallinnas püstitati Raekoja platsile koguni jäät ühepäevatiiger!

Päris-tiigrid on küll väljanägemise poolest armsad triibulised kiisud, kuid ega nende käppade vahele keegi sattuda tahaks... Mänguasjameistrid on aga meisterdanud hulga pehmeid kaslastest mänguasju, mis meeldiksid kindlasti täiskasvanutelegi – igaühel on ju kunagi olnud mõni pehme julgustav kaisuloom. Varem või hiljem jäävad kaisuloomad kusagile vedelema, tihti on nad elutormides kaotanud silmi, kõrvu ja käppi, kuid kõigil neil on oma huvitav elulugu.

Hakkame aga MEMUAARE kirjutama! Kui Sa ei tea, mida see sõna tähendab, siis vaata sõnaraamatust järele! Memuuaride teemaks on "MINU KAISULOOM". Parimate tööde autoritele auhinnaks pehmed ja pestavad HEUNECi kaisuja iluloomad!!



**Kõik need loomakesed
elavad ka UNO 1 kauplustes:**

**Tallinnas Punane t. 16 (Idakeskus),
Rakveres Rohuaia 15
ja Pärnus Hommiku 2 (Port Artur).**

plüsch
heunec®

Britta tuunikalasalat

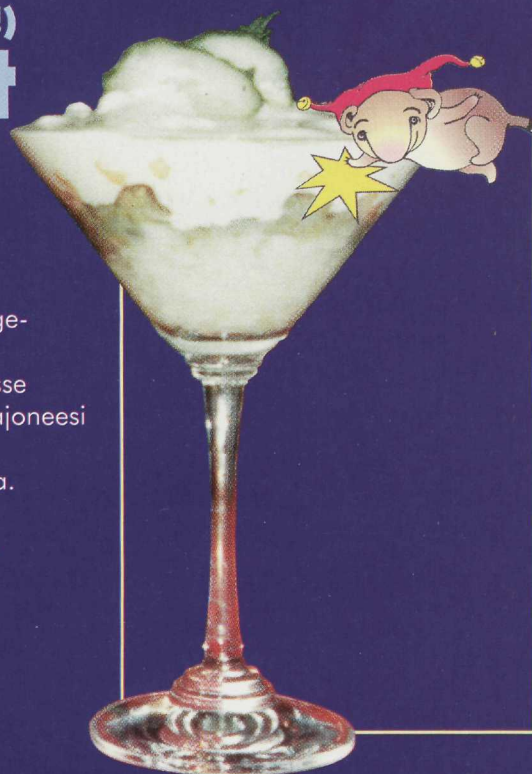
(Seda
kassipidajad
sööksid!)

Iga kassipidaja
kohta on
arvestatud

- 1spl. riisi,
- 1spl. konservherneid,
- 1spl. hakitud sibulat,
- 1spl. hakitud hapukurki,
- 1spl. konservmaisi,
- 1spl. tuunikalakonservi,

hapukoorega segatud
majoneesi, kaunistuseks
munaviil ja veidi rohelist
sibulat, tilli
või peterselli.

Pane kõik ained järge-
mööda kihiti läbi-
paistvasse kausikesse
või klaasi, kalla majoneesi
ja hapukoore segu peale
ja lase veidi külmkapis seista.
Lauale pannes kaunistada tilli,
sibulalaugu või peterselliga.
Ühest tuunikalakonservist
saad kuus salatiportsjonit!





Jürgen-Kristoffer Korsnik 8a.

Piraadijutt

Elas kord väike ja heasüdamlik kassipoeg nimega Liisu. Samal ajal elas aga ka suur mereröövlipealik nimega Punahabe. Ühel päeval kukkus Liisu sadamas vette. Seal seisis aga ka Punahabeme laev. Piraadid tõstsid õnnetu kassipoja veest välja ja otsustasid ta laevakassiks võtta. Liisu hakkas laevas elama. Kassike-sele aga ei meeldinud, et piraadid röövivad ja tapavad inimesi.

Kord öhtul, kui kõik magasid, ronis kass kandikule, võttis kaks praelabidat aerudeks ja sõudis maale. Seal kutsus ta kokku kõik linna kassid ja nad ujusid laevale. Ühiste jõupingutustega viskasid nad kõik laeva relvad merre. Siis läks Liisu magama, teised aga sõudsid linna tagasi.

Kui Punahabe hommikul märkas, et relvi pole, oli ta maruvihane. Liisu aga ütles rahulikult: "Ma peitsin nad ära!" Punahabe läks veel vihasemaks ja lubas Liisu ära tappa. Liisu aga lausus: "Tapa, kui tahad, aga siis ei saa sa iialgi teada, kus relvad on! Sa saad nad ainult siis, kui lubad korralikuks meheks hakata! Luba!"

Punahabe kaalus seda asja. Tegelikult leidis ta, et oligi juba liiga kaua mereröövel olnud. Lõpuks sõnas ta: "Hea küll, ma luban!"

Liisu näitas kohta, kuhu relvad olid visatud, ja mereröövlid sukeldusid ja tõid need vee alt välja. Nad müüsid relvad maha, said palju raha ja ostsid maja. Majja rajasid nad poe. Nii hakkasid röövlid korralikeks inimesteks. Liisu kolis koos sõbra Miisuga ka majja.

Alati ei pea olema suur, et suuri tegusid teha!

Piraatidest

Mina sain raamatuid uurides piraatidest teada päris palju asju. Sõna "piraati" (ehk mereröövel) tuleneb kreeka-keelsest sõnast "peirates" ja ladinakeelsest sõnast "pirata", mistähendavad isikut, kes teistele röövimise eesmärgil väega hõlma hakkab, seega röövlinägu.

Laeva hõivamine tähendas piraatide jaoks suurt põnevust, aga ka kohutavat riski. Kallaletungide vahele jäi aga nädalaid meeltnüristavat igavust. Pole siis ime, et piraadilaeval tülitseti! Kui "kapten" tahtis saada kontrolli oma meeskonna tühimuse üle, pidi tema suhtes tuntama austust või hirmu.

Kui piraadid tungisid raskelt lastitud laevale, lootsid nad leida eest laevatäit kulda. Kui neil oli õnne, võis saak teha kogu meeskonna väga rikkaks. Kui Thomas Thew vallutas 1693.a. laeva India ookeanil, sai iga meeskonnaliige oma osana 3000 naelsterlingit ja muutus tolle-aegses mõistes miljonäriks (Briti sõjalaevastiku madrus teenis tollal ühe naelsterlingi kuus.)

Piraatidest on palju lugeda raamatust "Aarete saar".



Kirjanurk

Barbie-auhinnad saavad seekord
Kristiina Jürisoo Kuremaalt,
Kristi Aimla ja **Liis Mitt** Tapalt,
Tui Hirv ja **Liis Varik** Tallinnast
ning **Britta Jürgenson**
Tammistust.

Lindgreni- viktoriini auhinnad
lähevad **Mats-Joonas Kullale**
Laevast ja Jäneda
põhikooli 4. klassile.

Ristsõna-kassette kuulavad
peagi **Joosep** ja **Maria Kuusik**
Võõpstest ning **Kairit Rebane**
Simunast.

NBI!

Meie toimetuse uus aadress on



Harju 1, EE 0001 Tallinn.
Oma auhinnad saavad
Tallinna ja Põhja-Eesti lapsed
kätte KULLO Laste Galeriist
(Kuninga 1),
Lõuna-Eesti lapsed aga
Tartu Lasteraamatukogust.

Au ja kiitus
Eesti Maapangale,
tänu kellele saavad
nüüd Head Last lugeda
kõigi laste- ja
turvakodude lapsed!

ESTI  MAAPANK

LEGO piraadikomplektide annab
Rekato Tallinna Magdaleena
lasteaed-alkkooli 4. klassile,
Teelemari Loonetile Lohult ja
Jürgen-Kristoffer Korstnikule
Tallinnast. Ergutusauhinnad lähevad
Irja, Ülo ja **Üllar Tammekännule**
Pärnust, **Roland Laosele**
Karksi-Nuiast, **Rauno Roosilillele**
Tallinnast, **Marek Tammetsile**
Kolgast, **Kaidar Juhkamile**
Vastseliinast ja
Simmo Jaanisole Tartust.

Et Billundis ei ehitata jõuluvana
ainult seepärast, et talvel on sealne
Legoland suletud, seda teadis
Kaur Eldemeel Orissaarest,
kes saab auhinna firmalt
P.Jahn & Partners Baltic.

KAS SA TEAD, MIS ON "HEA ALGUS"?

JANEK: Minu lasteaias on "Hea al-
gus". Ukse peal on piilupart Stanley
pilt. See ei ole Donaldi moodi, tal on
pikem nokk ja ta on selline peenike.

LIINA: Meil on ühes kohas teaduse
keskus. Seal me kasvatame taimi,
mõõdame, vahel monteerime ja uu-
rime. Need asjad on kõik ühel riivil ja
aknalaul.

JAAK: Meil on väga vahva veega
ja liivaga mängida. See koht on meil
ka olemas. Ja kes tahab, saab kopsi-
da ja ise teha lauatuukidest autot või
lennukit. Linnupuuri olen ka teinud.

KALEV: Mul on juba kogu tähestik
peas! Mitte keegi ei ole õpetanud.
See on meil lihtsalt kahes kohas sei-
na peal ja kui mul ei tule und, siis ma
loen tähti.

ALARI: Ma tean täpselt, kus ma
elan. Tule vaata, siin sein peal on
suur meie linna kaart iga lapse ko-
duga.

Kui Sa tahad rohkem teada saada
sellest, mis on "HEA ALGUS"
lasteaias ja koolis,
siis TULE 29.
MÄRTSIL LINNAHALLI.
Seal on kell 11 - 16
"HEA ALGUSE" päev!



Meie küsitlusele vastasid
põhjalikult paljud lapsed.
Auhinnad saavad **Krõõt** ja
Sander Olo Tori vallast,
Karin Kuk Tallinnast ja
Diana Dunkel Antlast.

Vahvaite vabanduste eest saavad
preemiakleepsud **Mari-Liis**
Neubauer Haapsalust,
Martiina Viil Tartust,
Tiina Sinisoo Rakverest ja
Laura Künnap Sangastest.

PAKS LAPS – ILUS LAPS?

Kuigi kaaluprobleemidest kõneldakse ja kirjutatakse praegusel ajal (eriti naisteajakirjades) palju, oleks täiesti vale samm hakata suures paksusehirmus ennast näljutama. Meie keha on pidevalt valvel nagu agar perenaine, kes püüab "mustadeks päevadeks" üht-teist varuda. Rasvu, mis on nobedad tekkima liigestest maiustamisest või rasvaste vorstide-kartulikrõpsude söömisest, püüab ta talle hoida eriti siis, kui sa äkki teda näljutama hakkad – mine tea, ehk on veel mustemaidki päevi oodata! Palju targem on teist nägugi tegemata minna mõneks ajaks üle keedetud või – veel parem – toore juurvilja peale, mis jätavad su kehale küll täiskõhutunde, kuid rasvu ei tekita, vaid otse vastupidi, viivad neid endaga liites tasapisi keha välja.

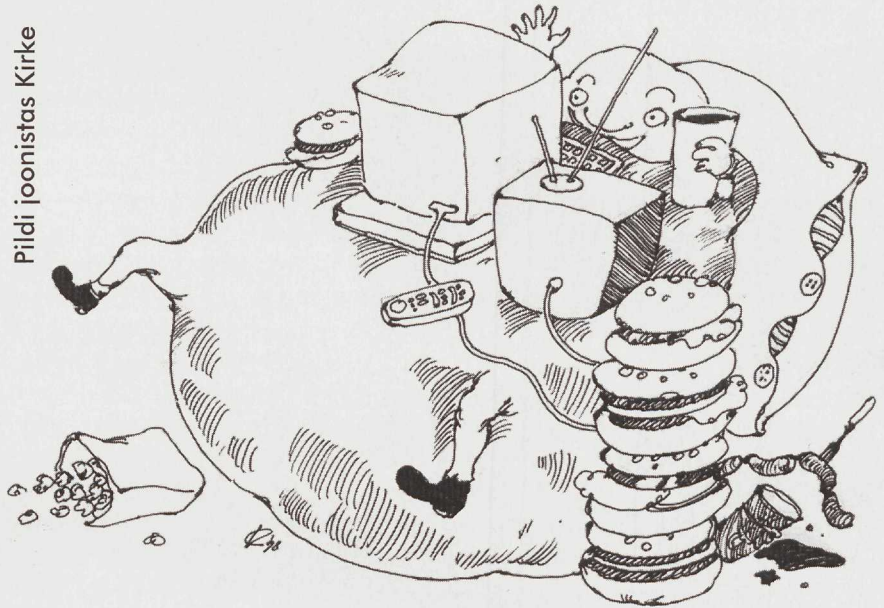
Teadlased väidavad, et üks kolmandik põhjaeurooplastest on ülekaalulised, USAs on aga ülekaalulisi kaks korda rohkem kui Euroopas.

Samas polevatki rasvane toit ja maiustused keha jaoks nii ohtlikud, kui seda on vähene liikumine: tänapäeva inimesed kulutavad parema meelega bensini kui kaloreid. Lapsed muutuvad üha enam ja enam arvuti- ja telerinarkomaanideks. Näiteks veedab Inglismaal 25 % 13-aastastest lastest televiisorite ees enam kui neli tundi päevas, ja kaasaegsete telerite häälestamiseks pole ju enam vaja üle toagi kõndida – sedagi saab korraldada diivanil lõhutades ja juhtimispuhli nuppudele vajutades. Ameerikla arstid, kes uurisid 12 000 lapse ja nooruki tervislikku seisundit, leidsid, et vaevast kolmandik neist on nii tugevad ja nõtked, nagu peaksid olema...

Ega's muud, kui pane aga suusad, uisud või rulluisud alla ja liigu terviseks! Mida enam sa end liigutad, seda rohkem võid paksuksminemist kartmata magusatki põske pista!

Doktor Tarkpea

Pildi joonistas Kirke



Ajuvõimlemist

Ülesanne nr. 1.

Aadu ja Peedu ostsid kell 12.00 kakskümmend pakki kartulikrõpse. Aadu ümbermõõt enne krõpsude ostmist oli 66 cm, Peedul aga 60 cm. On teada, et iga paki söömisega kasvas kummagi poisi ümbermõõt 0,5 cm. On teada, et Peedu söi tunnis 5 krõpsupakki, Aadu aga 3 korda rohkem. Kelle püksikumm lõhkes varem, kui on teada, et mõlemal poisil andis see venima täpselt 2 cm? Mis kell see toimus? (Tuleb arvestada, et krõpsupakid avati täpselt ostmishetkel.)

Ülesanne nr. 2.

Kui Tiina võtab Miina selga, siis kaaluvad nad kaalule astudes 80 kilo. Kui Miina seisab kaalul üksinda, siis näitab kaal 39 kg. Kumb tüdrukutest on kergem, ja kui palju? On, muide, teada, et Tiinal on harjumuseks kanda pidevalt kummaski taskus ühte kilo porgandit ja suus 200 g nätsu, Miinal aga pani ninale 100 g puudrit?

MAA kauged koduabilised

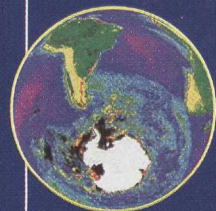
Lihtsaim viis satelliitidelt teavet saada on filmimine. Filmid ja fotod jäävad aga üsna segasteks, kui aparate kasutatakse öösel või pilvise ilmaga. Sellistel juhtudel on võimalik vastavate seadeldiste abil moota soojuskiirgust – infrapunaseid kiiri, mida inimsilm ei seleta.

Kui satelliidid uurivad Maad, siis mõeldavad nad eelkõige meie planeedilt kosmosesse tagasi peegelduvat päikesekiirgust. Lumi, rohi, kivid – kõik nad peegeldavad päikesekiirgust erinevalt. Satelliit ei pruugigi midagi fotografeerida, kuna uurijad saavad peegeldust mõõtes teada, missuguse aine kohal satelliit parajasti on. Iga taimgi peegeldab päikesekiirgust erinevalt, ja nii oli

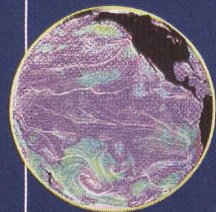
võimalik narkoõruga võitlejail avastada näiteks Kolumbia salajasi kokakasvatuse, kust muidu võib-olla oluks üsna lihtne kurjategijatest salakaupmehi kokaiiniga varustada.

1992.a. leidis satelliit Omaanis liiva alt muinasaegsed teed, mille ristumispaigas asus kadunuks peetud kunagise Ubari linna varemed. Kuid nagu kõik, nii võivad ka satelliidid vahel eksida – näiteks arvati Amazonase vihmametsade raiet satelliitide andmete põhjal 600 % võrra tegelikust suuremaks, kuna aparaadid ei osanud arvestada sellega, et moned vihmametsade taimed peegeldavad päikesekiirgust enam-vähem samamoodi kui maharaiutud puud.

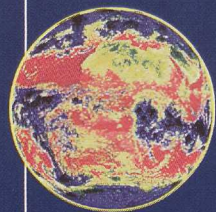
Jüri Trouberg



Satelliidid pannakse mõõtma teatud lainepikkusi. Roheline klorofüllivärv näitab taimede esinemistihedust.



Satelliidid annavad teada ka tuule suuna ja tugevuse.



Kes võis enne satelliitide appitulekut arvata, et inimesed saavad nende abil täieliku pildi õhutemperatuurist kogu maakeral!

ENNEOLEMATUD LEGOSEIKLUSED!

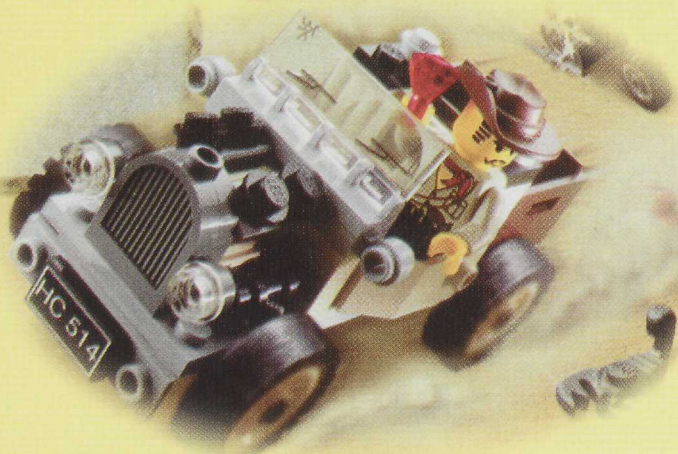
Kass mängib kassiga, siil mängib siiliga...

Hea laps mängib, näe, playmobiliga!

Ei tunne siil ega kahjuks ka kass ju pooligi mõnusaid maailma asju!

Legomeistrite fantaasial pole otsa ega äärt! Märtsiuudisena on nad välja mõelnud reisi vanasse Anubise templisse, kus leidub hulk imeasju, muuhulgas ka suur ja uhke rubiin. Et rubiini kätte saada, peavad aga legorändurid läbi tegema hulga seiklusi – alates õhupallilennust ning lõpetades röövlite ja skorpionide eest põgenemisega.

Nendest seiklustest saab osava käega lugeja kirjutada põneva loo või joonistada vahva pildi. Mõned sõnad, mida fantaseerimisel tuleks meeles pidada: ÕHUPALL, HAUAKAMBER, SARKOFAAG, RUBIIN, RÖÖVEL, LUUKERE, SKORPION... Oi, nüüd vist juba piisab jubedatest sõnadest – jääb üle ainult lisada, et parimad fantaseerijad saavad mõne aja pärast selle komplektiga ka kodus seigelda!



Nestlé®

Nesquik®

MINU KÕHTU KÜLL
KÕIK EI MAHU. NÄED KUI
PALJU SEDA ON. TULE RUTTU
SIIA! SELLE KAARDI JÄRGI
LEIAD MIND ÜLES.



SINA OLED SIIN



KUI LEIAD ÜLES
ÕIGE TEEOTSA,
JÕUAD NESQUIK'I
VARAKAMBRISSE
QUIKI SELTSI.

**NESQUIK – SUUREPÄRANE JA
TERVISLIK ŠOKOLAADIJOOK**

PRINTSESS MARGARITA TERESALE

soovitasid Barbie-sõbrad

saata paljusid mänguasju.
Kindlasti oleks Margarita olnud
maalil palju röömsama näoga,
kui tal oluks hüppenöör,
tamagotchi, hulk kaisuloomi
ja Barbie-nukke.

Ja kirju saada meeldinuks
talle ka kohe
kindla peale!



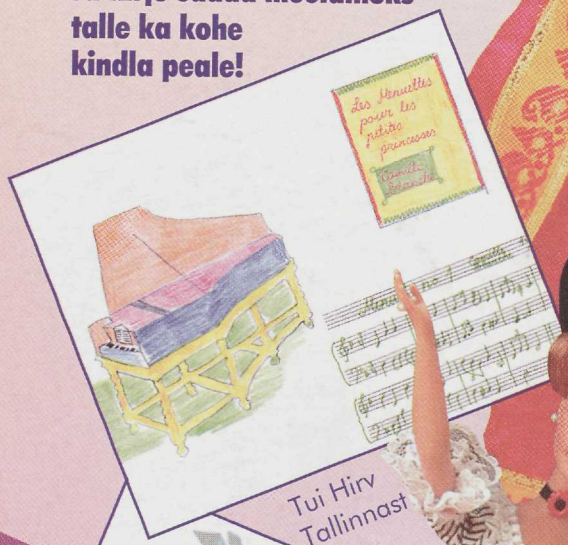
Kallis Margarita Teresa!

Mina olen Rosina, õukonnakunstnik Velasquese tütar. Ühel isa maalitud pildil nägid Sa nõnda õnnetu välja, et otsustasin Sulle kingituse saata. Minu armas tädi Camille Prantsusmaalt kinkis mulle klavessiini ja hulgaliselt noote. Kuna mu võorasema nii väga muusikat vihkab ja mu kallist pilli iga kord välja ähvardab visata, kui ma seda mängima hakkam, otsustasin oma klavessiini Sulle kinkida. Sellele lisan hulgaliselt noote – nii lõbusaid laule kui tõsiseid menuette juhuku, kui hertsoginnad Su mamma-kuninganna juurde kohvile tulevad. Loodan, et mu kingitus teeb Sinu näo veidi röömsamaks. Hoia klavessiini hoolega, sest ta on mulle väga kallis!

Rosina (alias Tui Hirv Tallinnast)

Barbiele meeldivad rahvariided!

Tõepoolest: Barbie,
kes on palju laias ilmas ringi liikunud,
on suures vaimustuses
rahvarõivastest,
mis on igal maal isemoodi –
ja igal pool siiski ilmatu ilusad.
Barbiel on juba nii poola,
prantsuse, vene kui hindu neiude rahvariided olemas.
Meie aga tahaksime teada,
missugused eesti rahvariided
sobiksid Barbiele kõige paremini?
Parimaile annab auhinnad – rahvariivastes nukud – Mattel Toys!



Tui Hirv
Tallinnast



Liis Varik
Tallinnast



Britta
Jürgenson
Tartumalt

MATTEL